БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 210 (17.790). • 11 сентябрь 1980 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI съезди шарафига

РЕСПУБЛИКАНИНГ ОЛИЙ ТАЪЛИМ БАЙРОҚДОРИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ

Ўрта Осиёда биринчи олий ўқув юрти — В .И. Ленин номли Тошкент давлат университети 60 ёшга тўлди. Шу йиллар мобайнида юқори малакали кадрлар етиштирувчи ана шу энг йирик илм маскани халқ хўжалиги, фан, маданият, маорифнинг кўп тармоқлари учун 50 мингдан зиёд мутахассис тайёрлаб берди. Уларнинг ҳар бири машаққатли йилларда Тошкент олий ўқув юртини ташкил этиш тўғрисидаги декретни имзолаган Ильичнинг йўлланмаси билан ҳаётга қадам қўйдим, деб ҳисоблайди. Ана шу декрет Совет Шарқида олий таълимни қарор топтиришга асос бўлди. Университет фанни ривожлантириш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ орденини ва Вьетнам Социалистик Республикасининг Дўстлик орденини олишга сазовор бўлган эди. Дўстлик ордени университетнинг қардош социалистик мамлакат учун кадрлар тайёрлаш ишига қўшган катта ҳиссасини тасдиқловчи далилдир. Бу орденлар университетнинг байроғига қадаб қўйилган.

Жамоатчилик мамлакатдаги энг кекса олий ўқув юртларидан бирининг юбилейини кенг нишонлади. 10 сентябрь куни Тошкентда ўтказилган тантанали йиғилиш ана шу муҳим воқеага бағишланди.

Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар илмий-педагогик жамоатчилигининг вакиллари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, таниқли олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари Санъат саройи залига тўпланишди. Тошкент ўқувчи ёшлари ҳам улар билан бирга юбилейни нишонлаш учун бу ерга келишди. Тантаналарда қатнашиш учун Болгария, Венгрия, Польша, Югославия олий ўқув юртларининг олимлари келдилар.

Халқларнинг тинчлиги ва озодлиги учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида йиғилишнинг фахрий президиумига сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан университет профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчи ва хизматчилари коллективини шонли юбилей билан қизғин ва самимий табриклади.

Совет Ўзбекистонининг таржимаи ҳолида, деди Ш. Р. Рашидов, унинг тарихига олтин саҳифалар билан ёзилган воқеалар ва саналар оз эмас. Йиллар, ўн йиллар ўтар, аммо булар ҳамиша катта аҳамиятга молик бўлиб қолаверади. 1920 йил сентябрь ойида Туркистон давлат университетининг ташкил этилганлиги ўлкамиз меҳнаткашларининг ҳаётидаги худди шундай воқеа бўлди.

Владимир Ильич Ленин Тошкентда биринчи давлат университетини таъсис этиш тўғрисидаги декретни имзолаган тарихий кундан буён олтмиш йил ўтди. Декрет имзоланиши биланоқ Москва ва Петроград олий ўқув юртларидаги профессорлар ва ўқитувчилар Тошкентга қараб йўл олдилар. Улар ўзлари билан ўқув анжомларини, 50 минг жилдлик кутубхонани ҳам олиб келдилар.

Биз тарихий «Фан поезди»ни ҳам, партия миллий чекка ўлкаларнинг қолоқлигини тугатиш учун зўр ғайрат билан қилган ишларини ҳам астойдил миннатдорчилик туйғулари билан эсга оламиз. Бу — чуқур ўйланган давлат миллий сиёсати, чинакам ленинча миллий сиёсат бўлиб, жамоат ҳаётини интернационаллаштириш соҳасида изчиллик билан амалга оширилган йўлнинг ифодаси эди. Миннатдор ўзбек халқи партиянинг оталарча қилган ана шу ғамхўрлигини, улуғ рус халқининг, СССР даги барча халқларнинг қардошларча ёрдамини ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Биз Владимир Ильич Ленин номи билан аталган Тошкент давлат университетининг олтмиш йиллигини жаҳон пролетариати йўлбошчиси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси туғилган куннинг 110 йиллигида, мамлакатимиз КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга тайёрланаётган бир пайтда нишонламоқдамиз. Бу — чуқур рамзий маънога эгадир.

Тошкент давлат университети катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Барча совет олий мактаблари каби унинг тарихи, фаолияти ҳам Ленин партиясининг ва совет халқининг буюк ишлари билан чамбарчас боғланган. Тошкент университети ҳозирги кунда мамлакатимиздаги йирик олий ўқув юртларининг биридир. Унинг 15 факультетида 18 минг студент — 70 дан зиёд миллат вакиллари ўқимоқда. У 55 мамлакат — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва Европа, Осиё, Африка ҳамда Лотин Америкасидаги ривожланаётган давлатлар учун мутахассислар тайёрловчи масқан бўлиб қолди.

1600 илмий-педагог ходим, шу жумладан 22 академик ва академиянинг мухбир аъзоси, юздан зиёд профессор ва фан докторлари, 765 доцент ва фан кандидатлари кенг кўламда ва кўп қиррали таълим-тарбия ва илмий-тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар.

Университет коллективи фанни ривожлантириш, унинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилди. Илмий тадқиқотларнинг натижалари ишлаб чиқаришга муваффақиятли суръатда татбиқ этилмоқда.

Партия, унинг Марказий Комитети, шахсан Леонид Ильич Брежнев олий таълим тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар. Бизнинг партиямиз ана шу ленинча анъанага доим содиқдир. У студентларни ўқитиш, тарбиялаш ва уларга билим беришни коммунизм қурилишининг муҳим соҳаларидан бири деб ҳисоблайди. Олий мактаб Совет давлати тараққиётининг ҳамма босқичларида партия томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиб келмоқда.

Олий мактаб ишларини такомиллаштириш проблемалари бутун комплексида мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш сифатини бутун чоралар билан ошириш, унинг ишлаб чиқариш билан ва жамоат практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ҳаёт олий ўқув юртларини битириб чиқувчиларнинг кенг кўламда марксча-ленинча ва профессионал назарий тайёргарликка, амалий иш малакаларига юксак сиёсий ва ахлоқий маданиятга эга бўлишларини, эстетик фикр доираларини кенгайтиришларини талаб этади. Улар илмий-инженерлик ва ташкилий ечимларни қабул қилиб, амалга ошира билишлари, илмий-техникавий ва социал тараққиётнинг доим мураккаблашиб бораётган вазифаларидан хабардор бўлишлари, кишилар коллективларини бошқариш, уларни партия ва халқ манфаатларини кўзлаб жипслаштириш ва бирлаштириш санъатини эгаллашлари лозим.

Маълумки, мутахассислар тайёрлаш вазифаларини муваффақиятли бажариш, аввало ўқув жараёнининг даражасига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам дарснинг мазмуни илм-фаннинг барча соҳалари эришган энг янги муваффақиятларини, фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқасини, фалсафий тафаккур ва фан методологияси ютуқларини тўла акс эттиришига эришиш. унда билим ва маданиятнинг ҳозирги даражасини, янги ёш авлодлар психологиясининг хусусиятларини ҳисобга олишга эришиш жуда муҳимдир.

Шу туфайли ўқитувчиларнинг ўзлари билан ишлаш алоҳида аҳамият касб этади. Ўқитувчилардан таълимнинг юксак даражада бўлишини талаб этибгина қолмай, балки уларни илғор ўқув-методика тажрибаси билан қуроллантириш, уларнинг малакасини мунтазам равишда ошира бориш ҳам керак. Ўқитувчилар тўғрисида бундан буён ҳам доим ғамхўрлик қилиш, уларнинг самарали меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш лозим.

Олий мактаб совет зиёлилари келажакдаги авлодларининг ғоявий ва ахлоқий қиёфаси учун жавобгар бўлиб, коммунистик тарбиянинг энг масъулиятли соҳаларидан бирида иш олиб бормоқда. Коммунистик тарбия — коммунизм учун курашнинг энг муҳим жабҳасидир.

Ҳозирги босқичда партия идеологик ишининг асосий мазмуни партия XXV съездининг қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилган. Олий ўқув юртларининг партия, жамоат ташкилотлари, профессор-ўқитувчилари ўз фаолиятини ана шу муҳим ҳужжат билан қиёс қилиб кўришлари, бу ҳужжатда баён этилган ғоя ва қоидаларни изчил амалга оширишлари зарур.

Олий мактаб умуман олганда ўзининг тарбиявий функцияларини муваффақиятли бажармоқда. 80-йилларнинг студентлари Лениннинг коммунистларча ўқиш ва яшаш керак деган буюк васиятига амал қилиб, ўзларидан олдин ўтган рабфакчилар, собиқ фронтчилар, чўлқуварларнинг шонли анъаналарини давом эттириб ва кўпайтириб, жамият манфаатлари йўлида илҳомбахш меҳнат қилмоқдалар, коммунистик қурилишда актив қатнашмоқдалар.

Кўп иш қилинди, аммо партиянинг ана шу ҳужжатида белгилаб берилган вазифалар ҳамма жойда ҳам аниқ ва кенг кўламда амалга оширилмоқда, деб бўлмайди. Тарбиявий ишни кучайтириш борасидаги тадбирлар ҳамиша ҳам изчил ва узоқ даврга мўлжалланган деб бўлмайди. Буларнинг ҳаммаси якка тартибда олиб бориладиган ишни кучайтириш, студентлар группаларини активлаштириш, кафедралардаги педагогик коллективларнинг улар билан алоқасини янада мустаҳкамлаш зарурлигини тақозо этади. Ҳозирги идеологик вазият ҳар бир ўқитувчи, ҳар бир мутахассис ва студентнинг ғоявий савиясини янада юксак даражага кўтаришни талаб қилмоқда.

Илмий-тадқиқот фаолиятининг самарадорлигини ошириш — энг муҳим йўналишларнинг биридир. Ҳозирги вақтда Ўзбекистондаги олий ўқув юртларида 34 проблематик ва 40 тармоқ илмий-тадқиқот лабораториялари, ботаника боғи, 6 ҳисоблаш маркази ишлаб турибди. Тўққизинчи беш йилликка нисбатан бажарилган илмий ишлар ҳажми 2,5 баравар кўпайди. Олий ўқув юртларининг олимлари ишлаб чиқариш билан алоқани актив равишда мустаҳкамлаб бормоқдалар. Халқ хўжалиги ва координация планларига киритилган мавзуларнинг ҳиссаси анча ортди. Шу билан бирга олий ўқув юртларининг илмий-тадқиқот имкониятларидан ҳали тўлиқ фойдаланилмаётганлигини эътироф этиш керак. Илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш борасидаги тадбирлар комплекси республика партия ташкилоти активининг шу йил май ойида ўтказилган йиғилишида белгилаб берилган эди. Вазифа — ана шу йиғилиш қарорларининг тўла-тўкис бажарилишини таъминлашдан иборат.

Олий ўқув юртлари партия ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш — ҳозирги вақтда совет олий мактаби олдида турган кўп қиррали ва мураккаб вазифаларни муваффақиятли бажаришнинг энг муҳим шартидир. Таълимнинг ҳозирги шарт-шароитлари студентларнинг оммавий ижодиётини бутун чоралар билан кучайтиришни, ҳар бир олий ўқув юрти коллективида ижодий, самимийлик муҳитини, юксак ишчанлик, ўзаро ёрдам ва талабчанлик вазиятини вужудга келтиришни тақозо этади. Ана шу масалаларга эришмоқ учун астойдил меҳнат қилса арзийди.

Ўнинчи беш йиллик, дейди Ш. Р. Рашидов, маррага етай деб қолди. Ҳали жуда кўп иш қилишимиз керак. Республика меҳнаткашлари янги резервларни ишга солмоқдалар, қолоқларсиз ишлашга интилмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги тантаналарда сўзлаган оташин, ленинча доно нутқи коммунистларни, барча меҳнаткашларни совет экономикасини янада юксалтириш учун курашнинг жанговар программаси билан қуроллантиради. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида камчиликларни, экономика тараққиётидаги нуқсонларни тезроқ бартараф қилиш зарур эканлигига диққат-эътиборимизни жалб этди. Совет олий мактаби ана шу катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоғи керак.

Ш. Р. Рашидов ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табрикномасини, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини университет коллективига топширди. Университет юқори малакали кадрларни тайёрлаш ва тарбиялаш, республикада фан, маориф ва маданиятни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ана шу Фахрий ёрлиқ билан мукофотланди.

Тошкент университетининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов коллективнинг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун партия билан ҳукуматга миннатдорчилик изҳор қилди, кекса олий ўқув юртининг профессор-ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари Ватанга ва партия ишига содиқ бўлган юқори малакали мутахассислар тайёрлашни юксак даражага кўтариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб оладилар, деб ишонтирди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси И. А. Райкова, Ядро тадқиқотлари бирлашган институти директорининг ўринбосари А. И. Романов, Патрис Лумумба номли Халқлар дўстлиги университетининг ректори В. Ф. Станис, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Гидрометеорология ва табиий муҳитни назорат қилиш комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ю. А. Израэль, М. В. Ломоносов номли Москва давлат университети партия комитетининг секретари В. Т. Квиткин, София университети партия комитетининг биринчи секретари Н. Николов, Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Ц. Цэрэн-Очир, Қозоғистон давлат университетининг ректори, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги У. А. Жўлдасбеков, ТошДУ студентлари И. Дюло, Х. Ҳамроева, Данг Сундао сўзга чиқдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. С. Ашуралиев, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

* * *

Шу куни Коммунистик партиянинг улуғ йўлбошчиси, Совет давлатининг асосчисига чексиз меҳр-муҳаббат ифодаси сифатида университет территориясида В. И. Ленин ҳайкали очилди. Меҳмонлар — юбилей тантаналарининг қатнашчилари университет шаҳарчасида Дўстлик хиёбонига асос қўйдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

10 сентябрь куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда партия ташкилотларининг КПСС XXVI съездига тайёргарлик ҳамда КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида партияда ҳисобот-сайлов кампаниясини ўтказиш билан боғлиқ бўлган ишларига доир масалалар кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов кенгашда доклад қилди. Сўнгра фикрлашув бўлиб ўтди.

Кенгашда қайд этиб ўтилганидек, Марказий Комитет июнь Пленумининг КПСС XXVI съездини чақириш тўғрисида қабул қилган қарорини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги докладини, унинг Олмаотадаги нутқини коммунистлар, барча меҳнаткашлар ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар. Ана шу қарор, доклад ва нутқ омманинг ташаббуси билан ижодкорлигини ривожлантиришга янги жуда зўр омил бахш этди, партия ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг ишига катта сафарбар этувчи таъсир ўтказмоқда. Мамлакатда съезд шарафига социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Шу кунларда партия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги, барча совет кишилари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг кўп қиррали самарали фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари зўр куч билан намоён бўлмоқда.

Партияда съездолди ҳисобот-сайлов кампанияси бошланди. Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, бу алоҳида, ниҳоят даражада масъулиятли палладир. Кенгаш қатнашчилари ана шу кўрсатмаларга амал қилиб, партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловларни ўтказиш вазифаларини батафсил кўриб чиқдилар. Ҳозирги вақтгача 500 мингдан кўпроқ партия группаларида ва 200 мингга яқин цех ташкилотларида, бир қанча бошланғич партия ташкилотларида йиғилишлар бўлиб ўтганлиги таъкидланди. Йиғилишлар ҳамма жойда коммунистларнинг юксак активлигида уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Йиғилишларда партия аъзолари ва кандидатларнинг 95-96 проценти ҳозир бўлмоқда. Партия группаларида коммунистларнинг қарийб 60 проценти, цех ташкилотларида эса ҳар уч коммунистнинг бири сўзга чиқди.

Кенгаш қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев ҳисобот ва сайлов — ҳар бир коммунист учун катта мактаб, дорилфунундир, деб айтган қоидани амалга оширишнинг конкрет йўлларини кўриб чиқдилар. Шу муносабат билан партия комитетлари ушбу кампанияни ҳар куни моҳирлик билан йўллаб туришлари зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Йиғилишлар ва конференцияларда партия ташкилотлари ва уларнинг сайлаб қўйиладиган органларининг партия XXV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги фаолиятини ҳар томонлама таҳлил қилиш, ўтган йиллар мобайнида тўпланган барча ижобий тажрибага авайлаб ёндашиш, нуқсонлар ва камчиликларга танқидий назар билан қараш керак. Партиявий ишнинг барча жиҳатларига — сиёсий, ташкилий, идеологик жиҳатларига етарли даражада эътибор бериш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, саноат, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги соҳасида ўнинчи беш йиллик якунловчи йили планларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш, келгусига яхши замин ҳозирлаш масалаларига эътиборни кучайтириш лозим.

Ҳар бир йиғилиш ва конференция партия турмушининг ленинча нормалари ва партиявий раҳбарлик принциплари амалда қандай рўёбга чиқарилаётганлигининг кўриги, талабчанлик билан қилинган текширув бўлиши муҳимдир. Партия сафларини мустаҳкамлаш, партия ички демократиясини ривожлантириш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш, ижрони назорат қилиш ва текширишни кучайтириш масалаларига бундан буён ҳам зўр эътибор бериш керак. Давлат ва партия интизомини янада мустаҳкамлаш, социалистик мулкни асраш, ҳар қандай тартиб-қоидани бузиш ва суиистеъмолга қарши курашни кучайтириш масалалари муҳим аҳамиятга эга. Советларда, касаба союзларида, комсомолда, бошқа жамоат ташкилотларида ишлаётган коммунистларнинг фаолиятини кўриб чиқиш зарур. Совет кишиларини сиёсий, меҳнат, ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш, уларнинг сиёсий онглилиги, эътиқоди, буржуа идеологиясига мурасасизлигини кучайтириш қандай йўлга қўйилганлигини чуқур таҳлил қилиш керак.

Ҳисобот ва сайловлар давомида партия сиёсатининг, маҳаллий ташкилотлар фаолиятининг кўпгина масалалари юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда. Кенгаш қатнашчилари танқидий фикр-мулоҳазалар билан ишлаш борасидаги катта тажрибага таяниб, ҳар бир ижобий нутқ, ҳар бир амалий таклиф қандай қилиб рўёбга чиқарилишига эришиш кераклигини муҳокама этдилар. Конкрет социал-маиший масалаларнинг ҳал этилиши билан боғлиқ фикр-мулоҳазаларни амалга оширишга алоҳида эътибор бериш керак.

Кенгашда оммавий ахборот воситаларининг муҳим роли таъкидлаб ўтилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев уқтириб ўтганидек, партия комитетларининг коммунистлар олдида берадиган ҳисоботлари — амалда бу уларнинг меҳнаткашлар олдидаги ҳисоботлари ҳамдир. Шу боисдан матбуот, радио ва телевидение органлари ҳисобот-сайлов кампаниясининг боришини мунтазам суръатда ва ишнинг кўзини билиб ёритишлари, партия ишида орттирилган тажрибани моҳирлик билан умумлаштиришлари, камчиликларни дадиллик билан очиб ташлашлари муҳимдир.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг, Қуролли Кучлар сиёсий органларининг, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг, матбуот, радио ва телевидениенинг масъул ходимлари иштирок этдилар.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПЕШҚАДАМЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ!

РЕСПУБЛИКАМИЗДА «ОҚ ОЛТИН» ЙИҒИМ-ТЕРИМИ ҲАЖМИ ТОБОРА КЕНГАЙИБ, СУРЪАТИ КЎТАРИЛМОҚДА. ШУ КУНГА ҚАДАР 299535 ТОННА, ШУ ЖУМЛАДАН 19080 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТЕРИЛИБ, ДАВЛАТГА ТОПШИРИЛДИ.

Аввалгидек Бухоро, Фарғона, Қашқадарё ва Сурхондарё областлари йиғим-теримда олдинда бормоқдалар. Бухоролик пахтакорлар ҳар куни йиллик планнинг 2,26 проценти миқдорида пахта тайёрламоқдалар.

Пахтакор ўртоқлар! Йиғим-теримни бутун чоралар билан кучайтиринг! Ҳар кун ва ҳар соатдан самарали фойдаланинг, нобудгарчиликка йўл қўйманг! Терим машиналарининг унумли ишлашига кенг имкониятлар яратайлик!

ЧЎЛҚУВАРЛАР РАПОРТИ

Бухоро областининг қўриқ хўжаликларидаги 50 пахтачилик бригадаси йиллик планини муддатидан илгари бажаргани ҳақида рапорт берди. Ҳосилдорлик ўртача 15 центнерга етказилди. Улар ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олдилар.

АВИАТОРЛАР ҲИММАТИ

Қорақалпоғистон АССР пахта далаларида дефолиация муваффақиятли давом эттириляпти. Қишлоқ хўжалик авиацияси ёрдамида 50 минг гектардан кўпроқ майдонга химикатлар сепилди. Дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказган Шуманай, Хўжайли, Нукус районларининг кўпчилик хўжаликларида оммавий равишда машина теримини бошлаш имконияти яратилди. Учувчилар қўриқ Элликқалъа райони далаларида аниқ ва жанговар ҳолатда ишламоқдалар. Петр Блохин, Геннадий Евтеев, Виктор Оринлар бошқараётган самолётларнинг экипажлари ҳар куни 500 гектарга қадар майдонга химикатлар сепмоқда.

Автоном республика меҳнатчилари ҳамма жойда машина теримини оммавий равишда бошлаб юбормоқдалар.

«ҚИРМИЗИ ДОН» ХИРМОНИГА БАРАКА

Қорақалпоғистон АССРнинг беш қўриқ совхози — «Партия XXII съезди», «Олтинкўл», Дзержинский номли, «Маданият», «8 Март» совхозларида шоли янчиш оммавий равишда бошлаб юборилди. Ўнинчи сентябрь куни бу ишда 66 комбайндан фойдаланилди.

НАЗОРАТЧИЛАР ҲАРАКАТДА

Андижон областида пахта йиғим-терими даврида 2500 халқ контроли постлари тузилди. Уларга депутатлар, «Комсомол прожектори» группалари, сатирик газета ва варақаларнинг редколлегиялари актив ёрдам кўрсатмоқда.

585000 „ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 10 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (тайёрлашнинг умумий ҳажмига нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	2,26	14,39	0,11	0,19
Сурхондарё	1,37	11,02	0,37	1,68
Қашқадарё	1,37	8,90	0,34	1,04
Фарғона	1,46	8,03	—	—
Самарқанд	0,80	4,02	—	0,01
Андижон	0,73	2,97	—	—
Хоразм	0,61	2,63	—	—
Наманган	0,50	1,52	—	—
ҚҚАССР	0,31	1,31	—	—
Тошкент	0,30	1,30	—	—
Сирдарё	0,12	0,48	—	—
Жиззах	0,16	0,35	—	0,02
Республика бўйича:	0,89	5,16	0,08	0,26
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	0,88	6,71		
Бухоро	1,16	4,84		
Қашқадарё	0,63	3,50		
Наманган	0,35	0,35		
Республика бўйича:	0,82	5,45		

СУВОРИЙЛАР ПАХТАЗОРДА

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхози механизаторлари областда биринчилар қаторида машина теримини бошлаб юбордилар. Улар бу йилги ҳосилнинг 90 процентини агрегатлар бункеридан тўкиш мажбуриятини олишган. Далаларда иш ана шу улкан мажбуриятга яраша олиб борилаётир. 6 та терим-транспорт отряди тузилди. Илғор механизаторлар КПСС XXVI съезди шарафига ўзаро мусобақага қўшилиб, 400—450 тоннадан пахта териш мажбуриятини олишди. Суратда: «Зангори кема»лар пахтазорда.

(ЎзТАГ).

ЕР, МЕҲНАТ, ҲОСИЛ

БУХОРОНИНГ САХОВАТЛИ ЗАМИНИ

Бугунги кунда Бухоронинг манзараси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Унда-бунда учраб қоладиган ёвшон, чақир тиканаклардан иборат тақир ва шўрхок ерлар ўрнида эндиликда боғ-роғлар яшнаб турибди, пахтазорлар куч тўпламоқда. Қўлбола сув омборлари бўйида кўм-кўк хиёбонлар, паркларга бурканган посёлкалар қад кўтарди. Саҳронинг қайта туғилиш суръатлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумидан кейин, айниқса жадаллашиб кетди. Сувдан оқилона фойдаланиш, ҳар бир гектар ернинг самарадорлигини ошириш область коммунистлари, барча меҳнаткашларининг диққат-эътиборида турибди.

Шу беш йилликда биз нималар қила олишга муваффақ бўлдик? Агар илгари давлатга ҳар йили ўртача 431 минг тоннадан пахта топширган бўлсак, эндиликда 550 минг тоннадан кўпроқ пахта етказиб бермоқдамиз. Ўтган йил кузида топширган пахтамиз 608 минг тоннани ташкил этди. Ҳосилдорлик эса 23 центнердан 36,7 центнерга кўтарилди. Ромитан, Пешку, Ғиждувон каби районларнинг хўжаликлари ҳар гектардан 40 центнердан ва ундан ҳам ошириб пахта ҳосили олмоқдалар.

Маҳсулот сифати яхшиланди. Шуни айтиш кифояки, пахтанинг 88 процентини тайёрловчилар биринчи сортга қабул қилмоқдалар. Бизда ингичка толали нав пахта битмайди, деб ҳисоблаб келинарди. Уста деҳқонлар бу фикрни рад этишди. Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозидан А. Хирочев бригадаси ҳар гектардан эллик центнердан ипак пахта йиғиштириб олмоқда. Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхозда минг гектардан ортиқроқ майдонга экилган ипак пахтанинг ҳар гектаридан ўттиз тўрт центнердан ошириб ҳосил кўтарилди. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида область ингичка толали пахта етиштиришни уч баравар кўпайтирди, эндиликда эса бу кўрсаткични ҳам жиддий равишда яхшилашни кўзлаб турибмиз.

Кейинги йиллар муваффақиятлари қишлоқ экономикасининг бошқа соҳаларида ҳам сезиларлидир. Ўртача йиллик гўшт етиштириш 17 процент, сут — 41 процент, тухум етиштириш эса бир ярим баравардан зиёдроқ ўсди. Қоракўлчилар эришган зафарлар ҳам салмоқли. Ўтган йили ҳар юз совлиқдан улар 150 тадан, бу йил эса 161 тадан қўзи олдилар. Қўйлар сони қарийб икки миллион бошга етди. Илгари тугатиб юборилган чўчқачилик ва паррандачилик фабрикалари қайта тикланди. Саноат корхоналарида ёрдамчи хўжаликлар пайдо бўлди.

Ердан, қишлоқ материал-техника ресурсларидан тўғри фойдаланиш ҳақида доимий ғамхўрлик ана шу муваффақиятларнинг асосини ташкил этади. Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларининг изчиллик билан амалга оширилишига эришмоқдалар, мавжуд резервлардан мумкин қадар тўлароқ фойдаланишга интилмоқдалар. Лоақал «Октябрь 50 йиллиги» совхози партия ташкилотини олиб кўрайлик. Бу хўжаликда 300 дан ортиқ КПСС аъзоси бор. Уларнинг 85 проценти моддий ишлаб чиқариш билан банд. Илғор агротехника усуллари, хўжалик юритишнинг илмий методларини қўлланиш, тежамкорлик режимига қатъий риоя қилиш партия комитети фаолиятида асосий ўринни эгаллайди. Коммунистлар сидқидилдан, ижодий меҳнат қилиш намунасини кўрсатмоқдалар.

Бутун областда бўлгани каби бу совхозда ҳам пахтачилик етакчи тармоқ ҳисобланади. Партия аъзоси Муяссар Барноева совхоз бўлимига бошчилик қила бошлади ва уни илғор бўлимлар сафига олиб чиқди. Пахтадан юксак ҳосил етиштиргани учун унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Барноева раҳбарлик қилаётган коллектив 44 центнердан ҳосил йиғиштириб олмоқда. Бир йил мобайнида бу хўжалик мамлакатга 15800 тонна «оқ олтин» етказиб берди.

Деҳқончилик самарадорлигини ошириш масалалари, айтиш мумкинки, бутун область партия ташкилоти учун ҳам энг биринчи вазифа саналади. Чунки дала — бу пахта, дон, фермалар учун озуқа, сабзавот дегани. Бизнинг областимиз қурғоқчилик зонасига киради. Демак гап бу ерда аввало суғориладиган деҳқончилик ҳақида боряпти. Фаровонлик ҳам, хўжаликларнинг даромади ҳам шунга боғлиқ. Бироқ ерларни суғориш учун сув ҳамма вақт етишмай келарди.

Область партия комитети, хўжалик органлари ҳайдаладиган ерлар ҳақида ғамхўрлик қилишни каналлар, сув омборлари қуришдан бошлашди. Ҳозиргача нималар қилишга муваффақ бўлдик? Экинзорларга обиҳаёт олиб келган Аму-Бухоро машина каналининг иккинчи навбати қуриб битказилди. Қудратли насос станциялари барпо этилди. Беш йиллик мобайнида ирригация ва мелиорация учун икки юз миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфланади. Эндиликда далалар аввалгига қараганда 1,5 баравар ортиқ сув олмоқдалар.

Асосан ўз кучимиз билан каналлар очмоқдамиз, сув омборлари, насос станциялари, гидроузеллар қурмоқдамиз. Объектларни бунёд этиш учун машиналарни «Госкомсельхозтехника» корхоналари, колхоз ва совхозлар ажратишмоқда. Қишлоқлардан, район марказларидан бу ерга минглаб кўнгилли ҳашарчилар келишди. 68 километр узунликка эга бўлган Ўртачўл каналини уч йил мобайнида қуриш мўлжалланган эди, биз уни бир йил ичидаёқ битказдик. Шўркўл сув омбори каналлари норматив муддатларга нисбатан уч баравар тез фойдаланишга топширилди. Навоий машина канали уч йил ўрнига бир ярим ойда ишга туширилди.

Мелиорация қурилишлари кўпгина партия раҳбарларининг ташкилотчилик истеъдодини, комитетлар ва бюроларнинг ишлаб чиқариш резервларини қидириш ва топиш, бошқача айтганда, шахсий намуна кўрсатиб одамларни катта, муҳим ишларга сафарбар этиш қобилиятини рўёбга чиқарди. Сув хўжалиги қурилиши аслида ҳар бир меҳнатчининг ташвиши бўлиб қолди. Қизилтепа район партия комитетининг чақириғига асосан Ўртачўл канали қурилишига икки минг энг яхши механизатор, пахтакор — коммунист ва комсомоллар етиб келишди. Иш кечаю-кундуз тўхтамади.

Канал битар-битмас қизилтепаликлар унинг атрофидаги ерларни ишлашга киришиб кетдилар. Янги массивга яна коммунистлар — бригада бошлиқларидан Баҳриддин Қамбарэв, Туйи Маманов, Норқул Тўхтаев биринчилар қатори келишди. Улар ҳозир ана шу ерлардан гектарига 35 центнердан пахта ҳосили олмоқдалар. Худоёр Сулаймоновнинг кўрсаткичи бундан ҳам юқори: гектарига 50 центнердан. Сулаймонов меҳнатдаги жасорати учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Худоёр сингари уста деҳқонлар куч-ғайрати билан Ўртачўлда ҳозиргача беш минг гектар қўриқ ер очилди.

Янги ерларни ўзлаштириш — мураккаб, узоқ давом этадиган иш. Бу иш кўп ташвиш чекишни тақозо этади. Агротехникани такомиллаштириш — улар орасида энг муҳими. 108 хўжаликда алмашлаб экиш жорий этилди. Олимлар тавсияларини ҳисобга олган ҳолда ерга ўғит солмоқдамиз. Дала миришкорларимиз экинзорларни икки ярусли қилиб ҳайдаш, чигитни белгиланган миқдорда экиш, ғўзани механизация ёрдамида чеканка қилиш, ўсимлик зараркунандаларига қарши биологик методларда кураш олиб боришни ўзлаштириб олдилар. Ҳосилни машинада теришни кенг қўлланмоқдамиз. Ўтган йили механизмлар ёрдамида 317 минг тонна пахта йиғиштириб олинди.

Сув — ҳосил жони. Агар ишнинг кўзини билмасдан сувдан фойдаланиладиган бўлса, у зарар келтириб қўйиши ҳам мумкин. Шундай экан, обиҳаётни оқилона сарфлаш керак. Ерларни такрорий шўр босмаслиги учун ўнлаб коллекторлар қурмоқдамиз, 300 дан ортиқ тик дренаж қудуқлар қазидик. Эскидан ҳайдаб келинган каттагина майдонларда капитал текислаш ўтказилди.

Далалар саховати кўп жиҳатдан унга ишлов берадиган, ҳосил учун кураш стратегияси ва тактикасини белгилайдиган одамларга ҳам боғлиқ. Область ва район партия комитетлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга кўп эътибор бермоқдалар. Иқтисодий семинарлар, курсларда, илғор тажриба мактабларида юзлаб механизаторлар, агрономлар, инженерлар, мелиораторлар мунтазам равишда ўз малакаларини оширмоқдалар.

Партия комитетлари кадрларнинг маҳорати, ижодий активлигини ўстириш ҳақидаги ғамхўрликни топширилган участкадаги иш аҳволи учун қатъий талабчанлик кўрсатиш билан қўшиб олиб бормоқдалар. Ёрдам, маслаҳатлар етарли таъсир кўрсатмаётган жойларда эса охирги чораларни кўришга тўғри келмоқда. Ишни барбод қилганлиги учун область партия комитетининг тавсияси билан Бухоро районидаги «Бухоро» колхозининг раиси С. Саидов, Ғиждувон районидаги «Пахтаобод» колхозининг раиси Я. Шарипов ўз вазифаларидан олинди. Янги сайланган раҳбарлар қишлоқ активига таяниб иш кўрмоқдалар, партия ташкилотлари билан мустаҳкам алоқада ҳаракат қилмоқдалар. Нисбатан қисқа вақт ичида ҳосилдорлик ўсди, суғориладиган ерлардан фойдаланиш яхшиланди.

Партия кадрлари ишига ҳам ана шундай талабчанлик ва қатъиятлик билан баҳо бермоқдамиз. Ўз вақтида обкомни Олот районидаги иш аҳволи қаттиқ ташвишга солиб қўйди. Район хўжаликлари икки йил мобайнида сурункасига пахта тайёрлаш планларини бажармадилар, ҳосилдорлик область бўйича ўртача кўрсаткичдан паст бўлди. Илғор «Ромитан» совхозининг собиқ директори Д. Бобоқулов район партия ташкилотига бошчилик қила бошлаганидан кейин ишлар юришиб кетди.

Бинобарин, бу хўжалик раҳбарлари партия комитетлари, бюроларининг аъзолари бўлиш пайтида яхши ғоявий чиниқиш олиб, коммунистларнинг ҳақиқий етакчилари даражасига кўтарилган ягона ҳол эмас. С. Айний номли колхознинг собиқ раиси С. Раҳимовни Ғиждувон район партия комитети, илгари инженер-гидротехник бўлган И. Барноевни Қоракўл район партия комитети биринчи секретари лавозимига тавсия қилганимизда биз янглишмаган эканмиз. Ишни, одамларни чуқур билиш уларга осон бўлмаган ўз вазифаларини бажаришда қўл келмоқда. Бу районларнинг хўжаликлари ишонч билан куч йиғмоқдалар, ердан оқилона фойдаланмоқдалар.

Область коммунистлари ва меҳнатчилари партия XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб деҳқончилик самарадорлигини анча яхшилашга эришдилар. Аммо бу ҳали ҳамма муаммолар ҳал бўлди, барча резервлар тугади, деган маънони билдирмайди. Масалан, 57 колхоз ва совхоз область ўртача кўрсаткичидан паст ҳосил олмоқда, 174 бригада коллективи пахта етказиб бериш планини бажармади. Ҳамма жойда минерал ўғитлар, техникадан юқори самара билан фойдаланилмоқда, деб бўлмайди.

Деҳқончиликни интенсивлаштириш билан боғлиқ бўлган бошқа ташвишларимиз ҳам бор. Уларни область коммунистлари, бир қатор иттифоқ, республика муассасалари, идораларининг партия ташкилотлари ва раҳбарлари биргаликда куч-ғайрат сарфласаларгина муваффақиятли ҳал этиш мумкин. Бироқ ҳамма вақт ҳам ўзаро алоқаларимиз мустаҳкам, самарали бўлаётгани йўқ. Масалан, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, унинг лойиҳалаш институтлари ҳужжатларни баъзан кечикиб етказиб бермоқдалар, натижада молиявий қийинчиликлар туғилмоқда, мелиорация объектларида қурилиш-монтаж ишларининг судралиб қолишига йўл қўйилмоқда.

Пахта тозалаш ва мой ишлаб чиқариш саноатининг янада ривожланиш муаммоси кескин бўлиб қолмоқда. Биз ҳозир чигитнинг қарийб учдан бир қисмини қайта ишлаш учун областдан ташқарига олиб чиқишга мажбур бўлмоқдамиз. Айни пайтда чорва озуқаси учун ишлатиладиган ўн минг тоннадан ортиқроқ чиқиндини узоқдан ташиб келмоқдамиз. Уни етказиб келиш юкнинг ўз баҳосидан бир неча баробар қимматга тушмоқда. Республика Госплани, Пахта тозалаш ва Озиқ-овқат саноати министрликлари бу зарарни ҳисобга олмаётирлар, областимиздаги заводларни реконструкция қилиш, қувватини оширишни тезлаштириш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмаётирлар.

Бухоронинг яшарган далалари самараси йил сайин салмоқли бўлиб боряпти. Бу йил камида 700 минг тонна пахта йиғиб-териб олиш, мамлакатга кўплаб бошқа хил маҳсулот етказиб бериш кўзда тутилган. Ҳозир ҳамма жойда пахта йиғим-терими авж олиб кетди. Область хўжаликлари илгари бўлганидек ҳозир ҳам йиғим-терим суръатлари бўйича республикада етакчи ўринни эгаллаб туришибди. Коммунистлар, барча меҳнатчилар беш йиллик планларини тўла ва ортиғи билан бажариб, Ватанни юксак ҳосил билан қувонтиришга қатъий аҳду паймон қилганлар.

А. КАРИМОВ,
Ўзбекистон КП Бухоро область комитетининг биринчи секретари.
(«Правда», 9 сентябрь).

ТАЖРИБА ЎРГАНИШ УЧУН ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛИШДИ

БМТнинг Осиё ва Тинч океани мамлакатлари учун тузилган иқтисодий ва социал комиссиясининг «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни планлаштириш» мавзуига бағишланган семинари 10 сентябрь куни Тошкентда ўз ишини бошлади. Семинар қатнашчилари — ана шу региондаги ривожланаётган давлатларнинг иқтисодчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ўн кун ичида Ўзбекистонда қишлоқ хўжалигини планли ривожлантириш тажрибаси, қишлоқ хўжалигини планлаштиришнинг принциплари ва методлари, қўриқ ерларни комплекс ўзлаштириш, пахтачилик, чорвачилик ва мелиорация соҳасида эришилган муваффақиятлар, кадрлар қандай тайёрланаётганлиги билан танишадилар. Улар дала меҳнаткашлари ҳузурида меҳмон бўладилар, сув хўжалиги қурилиши объектларини, республикадаги илмий марказларни бориб кўрадилар.

(ЎзТАГ).

МЕДИЦИНА ТАРИХЧИЛАРИ СЪЕЗДИ

10 сентябрь куни Тошкентда медицина тарихчиларининг II Бутуниттифоқ съезди иш бошлади. Бу мўътабар анжуманга Москва ва Ленинграддан, барча иттифоқдош республикалардан, мамлакатнинг медицина илмий марказларидан олимлар йиғилдилар. Улар медицина тарихи фанининг программали масалаларини биргалашиб муҳокама қиладилар, уни янада ривожлантириш истиқболлари ва йўлларини белгилаб оладилар.

СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Д. Д. Венедиктов кириш нутқи сўзлаб, съездни очди.

Буюк аллома Абу Али ибн Синонинг Ватани Ўзбекистон олим туғилган куннинг 1000 йиллигига бағишланган тантаналарга тараддуд кўрмоқда. Ана шу воқеа бу галги съезд ўтказиладиган жойни белгилаб берди. Съезд программасида Ибн Синонинг ҳаёти ва фаолияти билан, унинг меросини ўрганиш билан боғлиқ масалалар кўп. Биринчи ялпи мажлисда Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри С. О. Орипов, СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси В. Д. Петров, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари У. О. Орипов, В. В. Воҳидов, бошқа олимлар шонли юбилей тўғрисида доклад қилдилар ва ахборот бердилар.

Съезднинг очилишига бағишланган ялпи мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ПАХТАКОР — ОЛИМНИНГ ЙЎЛИ

10 сентябрь куни Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти илмий кенгашининг мажлиси тантанали равишда ўтди. Бу ерда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Борис Петрович Страумални табрикладилар. У 80 ёшга тўлди, шундан 60 йилдан кўпи қишлоқ хўжалиги билан, республика учун энг актуал йўналишлардан бири — ғўза селекцияси борасидаги илмий изланишлар билан чамбарчас боғлангандир.

Тадқиқотчининг юздан кўп эълон қилинган илмий ишлари, икки монографияси бор. Булар агрономлар ва селекциячиларнинг дарсликлари ҳисобланади. Ҳозир халқ хўжалигида, илмий муассасалар ва ўқув юртларида Б. П. Страумалнинг кўпдан-кўп шогирдлари самарали меҳнат қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

Мамлакат туркологларининг анжумани

10 сентябрь куни Ўзбекистон пойтахтида очилган туркологлар учинчи Бутуниттифоқ конференциясида турк тиллари ва турк тилидаги адабиётларни ўрганиш проблемалари, бу соҳадаги тадқиқотларни янада ривожлантириш йўллари муҳокама қилинмоқда. Конференцияда Москва, Ленинград, Россия Федерацияси, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон, Закавказьенинг таниқли олимлари, чет эллик турколог олимлар қатнашмоқдалар.

Ташкилот комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. Ф. Ким конференцияни очди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. С. Содиқов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов илмий анжуман қатнашчиларини табрикладилар.

СССР Фанлар академияси ҳузуридаги Совет туркологлар комитетининг раиси, академик А. Н. Кононов мамлакатда турк тилшунослигининг ривожланиш якунлари ва истиқболларига бағишлаб доклад қилди. Туркологиянинг актуал масалаларига бағишланган докладлар ҳам тингланди. Ўзбекистон халқ бахшилари Қодир Раҳимов ва Отахон Матёқубов, қорақалпоғистонлик бахшилар Жумабой Бозоров ва Жахсилик Саримбетов конференция қатнашчиларини янги асарлари билан таништирдилар.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этмоқда.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ҚАРШИ, 10 сентябрь. (ЎзТАГ). Қашқадарё область партия-хўжалик активининг йиғилиши область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистонда юбилей тантаналаридаги нутқида айтилган қоидалар асосида ташкилий ва сиёсий ишларни кучайтириш борасидаги вазифаларини муҳокама қилди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойипов ва йиғилишда сўзга чиққан бошқа нотиқлар шуни таъкидладиларки, Қарши чўлини ўзлаштириш КПСС XXV съезди қабул қилган қарорларни изчиллик билан амалга оширишнинг ёрқин бир тимсолидир. Бу ерда ипак пахта етиштириш муттасил ривожланиб бормоқда, қўриқ ўлканинг саноати ҳам кучга тўлиб бормоқда.

Айни маҳалда ҳал этилмаган кўпгина масалалар ҳам бор, ҳозирча фойдаланилмай келаётган каттагина резервлар ҳам мавжудки, уларни ишга солиш лозим. Бу йил давлатга 600 минг тонна пахта бериш ва бу программани энг мақбул муддатларда бажариш область меҳнаткашларининг асосий вазифасидир.

КПСС XXVI съездини ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш йўллари белгилаб олинди.

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

ҚУРИЛИШ ИШЛАРИДА САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

Республика қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари ўз социалистик мажбуриятларини бажариш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун мусобақалашиб, буюртмачи ташкилотлар ва корхоналарнинг коллективлари билан биргаликда шу йилнинг 8 ойи мобайнида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 29 процент кўп асосий фондларни ишга туширдилар.

Шу вақт ичида улар саноат ва қишлоқ хўжалигида муҳим ишлаб чиқариш қувватларини, шу жумладан Чирчиқдаги капролактам, Олмалиқдаги аммофос ишлаб чиқариш корхоналарини, Қўқон пайпоқ комбинатининг янги қувватларини ва бошқа объектларни ишга туширдилар, ҳозир бу корхоналар маҳсулот ишлаб чиқармоқда. 43 минг гектар янги суғориладиган ер ўзлаштирилди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 15 процент кўп уй-жой, 18 процент кўп мактабгача тарбия болалар муассасалари қурилди.

Республиканинг асосий қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идоралари пудрат ишлари планини қандай бажарганликлари қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

(процент ҳисобида)

	1980 йил январь-август планининг бажарилиши	1980 йил январь-августи 1979 йилнинг январь-августига нисбатан процент ҳисобида
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	**100**	**103**
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	**101**	**102**
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	**105**	**108**
«Главташкентстрой»	**103**	**103**
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	**107**	**102**
Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети	**107**	**105**
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва фойдаланиш министрлиги	**109**	**105**
«Главсредазирсовхозстрой» [Ўзбекистон ССР территорияси бўйича]	**101**	**102**
«Узколхозстрой»	**103**	**102**

Шу билан бирга ишга тушириладиган айрим объектлар, жумладан Олмалиқ кон-металлургия комбинати, «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Жиззах аккумулятор заводи ва уйсозлик комбинати ҳамда ишга тушириладиган бошқа баъзи объектлар қурилишида қолоқликка йўл қўйилди. Енгил саноат, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут, маҳаллий саноат тармоқларининг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган баъзи ишга тушириладиган объектлари, шу жумладан Тошкент шаҳридаги «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси ва бош кийимлар фабрикаси, Косон ёғ-экстракция заводи, Гулистон ва Жиззах сут заводлари қурилишидаги ишлар секин бормоқда.

Сурхондарё, Самарқанд, Бухоро областларида ишга туширилиши лозим бўлган мактабларнинг баъзилари янги ўқув йилигача битмай қолди. Сирдарё, Жиззах областларида ва Қорақалпоғистон автоном республикасида уй-жой ва мактабгача тарбия болалар муассасалари қурилишида қолоқликка йўл қўйилди.

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг корхоналари цемент, оҳак, ғишт, ва бошқа баъзи турдаги материаллар, «Узглавстройдревпром» корхоналари эса дурадгорлик буюмлари ва пол тахталари ишлаб чиқариш ҳамда ишга тушириладиган объектларга етказиб бериш планини бажармаганликлари ҳам мана шу қолоқликка маълум даражада сабаб бўлди.

Жойлардаги қурилиш ва монтаж ташкилотлари куч ва воситаларнинг тақсимланишини яна бир бор кўриб чиқиб, уларни аввало, ишга тушириладиган объектларга тўплашлари, шу тариқа Самарқанд химия заводининг, Ингичка руда конининг, Жиззах пластмасса ва керамика маҳсулотлари заводларининг, Бухоро тўқимачилик комбинатининг, Наманган аврли газламалар шойи комбинатининг, Поп нотўқима материаллар фабрикасининг, Марғилон аврли газламалар «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасининг, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги қувватлари, Тошкент областида пахта сақланадиган омборлар, Волков номли совхозда бузоқларни боқиб семиртириш комплексининг, Фарғона областидаги «Фрунзе» совхозида чўчқа боқиб семиртириладиган комплекснинг сентябрь ойида сўзсиз ишга туширилишини таъминлашлари, уй-жой, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари ва бошқа маданий-маиший объектлар қурилишидаги ишларни кескин кучайтиришлари лозим.

Бу эса партия, совет, хўжалик ташкилотларининг раҳбарларидан қурилишлардаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтиришни, кунлик, ўн кунлик ва ойлик топшириқларни бажариш учун бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилишни, коллективларни ўз олдиларидаги масъулиятли вазифаларни бажаришга сафарбар этишни, бунинг учун илғор тажрибадан фойдаланишни, Н. Злобин методи асосида бригада пудратини кенг жорий этишни талаб қилади.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, уларнинг қурилиш штаблари ўз мажлисларида ишга тушириладиган объектлардаги ишларнинг натижаларини ҳамда қурувчиларни бинокорлик материаллари билан узлуксиз таъминлаш мақсадида шу материалларни ишлаб чиқараётган корхоналарнинг фаолиятини мунтазам равишда муҳокама қилишлари, белгиланган топшириқлардан, ишларни бажариш ҳамда асбоб-ускуна ва махсус материаллар етказиб бериш юзасидан тузилган қўшма ва тармоқли графиклардан орқада қолишни тугатиш учун оператив тадбирлар кўришлари, III кварталда ва ўнинчи беш йиллик якунловчи йилининг тўққиз ойида ишга туширилиши лозим бўлган ҳамма объектларнинг ҳеч сўзсиз қуриб битказилишини таъминлаш учун қурилишлардаги коммунистлар ва қурилиш барча қатнашчиларининг масъулиятини оширишлари зарур.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада тарих фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти директорининг ўринбосари, тарих фанлари доктори, профессор ўртоқ Қодир **Фозилхўжаевга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Иван Витальевич **Марцинюкни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш, республикада фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ҳамда В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг 60 йиллиги муносабати билан университет профессор-ўқитувчиларининг бир группасига Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонларини берди: фалсафа фанлари кандидати, фалсафа кафедрасининг доценти Абдулла Толипович **Аюпов,** физика-математика фанлари доктори, физика электроникаси кафедрасининг профессори Владимир Исаакович **Векслер,** география фанлари доктори, профессор, география факультетининг декани Николай Андреевич **Коган,** биология фанлари доктори, профессор, ғўза хусусий генетикаси лабораториясининг мудири Жўра Азимбоевич **Мусаев,** химия фанлари доктори, профессор, табиий бирикмалар химияси кафедраси мудири Ольга Сергеевна **Отрошченко,** фалсафа фанлари доктори, профессор, фалсафа кафедрасининг мудири Карим Содиқович **Содиқов,** география фанлари доктори, физик география кафедрасининг профессори Ҳамидулла Коммунар Ҳасанович **Ҳасанов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби;** юридик фанлар кандидати, давлат ҳуқуқи ва совет қурилиши кафедрасининг доценти ўртоқ Наталия Дмитриевна **Дегтяренкога Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист;** тарих фанлари кандидати, доцент, университет проректори Аҳмаджон Тўрахўжаевич **Азизхонов,** рус адабиёти кафедрасининг катта ўқитувчиси Ленора Константиновна **Житова,** биология фанлари кандидати, умуртқалилар зоологияси кафедрасининг доценти Давлат Муротович **Муротов,** филология фанлари кандидати, доцент, шарқ факультети инглиз тили кафедраси мудири Зоя Баҳромовна **Сатторова** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими;** геофизика ва тадқиқотлар методлари кафедрасининг доценти, геология факультети деканининг ўринбосари ўртоқ Борис Владимирович **Зебберга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог;** иқтисод фанлари кандидати, сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти ўртоқ Виктор Николаевич **Маленинга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист;** тарих фанлари кандидати, КПСС тарихи кафедрасининг доценти Малик **Раҳимов,** филология фанлари кандидати, доцент, журналистика факультетининг декани Анвар Шотурсунович **Шомақсудов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими** фахрий унвонлари берилди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш, республикада фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг 60 йиллиги муносабати билан университет ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Қорақалпоғистон адибларининг съезди

Ижодимиз — партияга, Ватанга

Қорақалпоғистон АССР ёзувчиларининг автоном республика пойтахти Нукусда 9 сентябрь куни бўлиб ўтган VIII съездида ижод билан партия ва халқ буюк ишига хизмат қилиш, ғоявий эътиқодли, ҳар томонлама камол топган коммунистик жамият бунёдкори — совет кишисини тарбиялаб етиштириш, КПСС XXVI съездини ижодда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлаш — Қорақалпоғистон адибларининг асосий вазифаси эканлиги айтиб ўтилди. Қорақалпоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси И. Юсупов доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар Қозоғистондаги тантаналарда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқ адибларга янги ижодий куч бахш этганлигини таъкидладилар. Маркса-ленинча идеология билан буржуа идеологияси ўртасидаги муросасиз кураш шароитларида адиблар зиммасига алоҳида масъулият юкланади. Сўз усталари коммунизм идеалларига астойдил содиқ, бутун дунёда адолат, тараққиёт ва тинчлик учун курашувчи ватанпарвар инсонни тарбиялашга эътибор беришлари лозим.

Шоирлар ва прозаиклар, дейишди нотиқлар, совет кишилари ишининг улуғлигини, оддий меҳнат кунларининг қаҳрамонлигини ўз асарларида акс эттириб, севикли Ватанни гуллаб-яшнатиш йўлидаги янгидан-янги зафарларга чорлашлари керак. Кейинги вақтда Қорақалпоғистон адабиётида кўпгина йирик асарлар пайдо бўлди. Т. Қаипбергеновнинг «Қорақалпоқ достони», И. Қурбонбоевнинг шоликорлар тўғрисидаги дилогияси шулар жумласидандир. Бундан буён ҳам мазмунан чуқур ва ёрқин асарлар яратишга ҳаракат қилиш, адабиётда социалистик реализм байроғини баланд кўтариб бориш зарур.

Съезд делегатлари автоном республика ёзувчилар ташкилоти ишининг якунларини атрофлича муҳокама қилдилар, унинг бундан буёнги фаолиятини такомиллаштириш йўлларини белгилаб олдилар.

Қорақалпоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг янги состави, шунингдек Ўзбекистон Ёзувчиларининг XIII съездига делегатлар сайланди. (ЎзТАГ).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

НУКУС, 10 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун Қорақалпоғистон АССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи ташкилий пленуми бўлди. Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР давлат мукофотининг лауреати, Қорақалпоғистон халқ ёзувчиси Т. Қаипбергенов правление раиси қилиб сайланди.

МАЪРИФАТ МАСКАНИ

УЛУҒБЕК НОМЛИ ФАРҒОНА ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУНГА 50 ЙИЛ ТЎЛАДИ

1920 йил кузида доҳий В. И. Ленин имзо чеккан тарихий Декрет билан Тошкентда давлат университети очилди. Бу университет Совет Шарқида олий таълимни ривожлантириш асосчиси ва байроқдори бўлди. Бутун мамлакатда бўлгани каби ўлкамизда ҳам саводсизликни тугатиш, маданий юриш ҳаракати кенг қулоч ёзди. Саводли, илғор ғоялар билан қуролланган педагог кадрларга талаб кучайди. Бундан ярим аср муқаддам, 1930 йил сентябрида иш бошлаган Фарғона педагогика институти биринчи кунданоқ давлат аҳамиятига молик ана шу вазифани бажаришга киришди.

Ўша йилларнинг эндиликда сарғая бошлаган ҳужжатларини варақлар эканси, партия ва ҳукуматимизнинг маориф соҳасидаги сиёсати нақадар изчиллик ва зўр ғайрат-шижоат билан амалга оширилганлиги гувоҳи бўласиз. Дастлабки йили институтнинг физика-техника, химия-биология, тил ва адабиёт, тарих-экономика ва агрономия бўлимларида ҳаммаси бўлиб 166 нафар студент таълим олган, машғулотларни 22 ўқитувчи олиб борган эди. Орадан беш йил ўтгач, студентлар сони ўн баравар кўпайди. Ўқитувчи ва ассистентлар 54 кишига етди. Шу вақт мобайнида педагогика ва мактабгача тарбия факультетлари (ўша кезлари бўлим деб аталарди) очилди. 3 та факультетдан иборат кечки бўлим ҳамда Андижонда география факультети иш бошлади.

Олий ўқув юртининг барча бўғинларини мустаҳкамлаш учун Фарғонага кўпгина машҳур олимлар келишди. Натижада ўқув ишлари билан бирга илмий тадқиқотлар ҳам ривожланди. Бугунги кунда институтнинг биринчи директори А. М. Красноусов, турли кафедра ташкилотчилари Е. И. Сиротин, Е. В. Аверинцев, В. М. Чистяков, А. В. Ланков каби профессорларнинг номини зўр ҳурмат билан эсга оламиз.

Коммунистларни бизда ҳамиша оғир участкаларда кўриш мумкин. Институтнинг ташкил топиши ва камолат йўлида партия ташкилоти ҳамиша бошчилик қилди, ўқув-тарбия жараёнини муттасил назорат қилиб борди. Партия ташкилотининг активлиги билан дастлабки йиллардан бошлабоқ ёшлар касб танлаши соҳасида планли иш олиб борилди. Юқори синф ўқувчилари учун очиқ эшиклар куни ўтказиш, тайёрлов курсл..и ташкил этиш ва бошқа т..дбирлар шулар жумласидандир.

Тинч бунёдкорлик ҳаёти гитлерчи газандалар муқаддас тупроғимизга бостириб кириши билан бутунлай ўзгарди. Кўпгина ўқитувчи ва студентлар фронтга кўнгилли бўлиб кетдилар. Уларнинг аксарияти жангу жадалларда зўр жасорат кўрсатдилар. Бизнинг институт талабаси Сирожиддин Валиев ҳақида Леонид Ильич Брежнев уруш йилларида мана бундай деган эди: «Яқинда фронтнинг энг яхши разведкачиси Сирожиддин Валиев ҳалок бўлди. Унинг ҳақида қўшиқ яратиш керак. Валиев қўшиққа арзийди!».

Урушдан кейинги қийинчиликларга қарамай, институт ўз тараққиётида янги даврга кирди. Зоология, математика, ботаника, кейинроқ физика, умумий тарих ва рус адабиёти кафедраларида аспирантуралар очилди. Илм даргоҳимиз ўтган ярим аср мобайнида 40 мингга яқин мутахассис тайёрлаб берди. Улар орасида эндиликда таниқли олим, партия ва совет ходими, журналист ва ёзувчи, хизмат кўрсатган ўқитувчи ва ўқитувчи-методист бўлиб етишганлар кўп.

Сўнгги йиллар коллективнинг ижодий изланишларида янада катта имкониятлар очиб берди. Бугунги кунда 7 та ўқув корпуси, 5 та ётоқхона, 500 минг китоби бўлган иккита кутубхона студентлар ихтиёрида. Бўлғуси педагогларга маданий ва маиший хизмат кўрсатиш йил сайин яхшиланиб бормоқда. Ҳозирги кунда бу ерда ошхона ва чойхоналар ишлаб турибди. Кинофотостудия, студентлар театри, ашула ва рақс ансамбли, адабиёт тўгараклари, спорт секциялари, спорт-соғломлаштириш лагери студентларнинг бўш вақтини тўғри ва фойдали ўтказиш имконини бермоқда.

Бугунги кунда кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларда олти ярим мингга яқин студент ўқимоқда. Ректорат, партия ташкилоти институтда ўқув-тарбия ишлари савиясини ошириш билан бирга илмий-тадқиқот ишлари кўламини кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқда. 43 та кафедрада ишлаётган 400 га яқин ўқитувчининг биттаси республика Фанлар академиясининг академиги экани, 5 киши фан доктори ва профессор, 143 ўқитувчи фан кандидати эканлиги фаннинг кўпгина соҳаларида самарали илмий-тадқиқот олиб бориш имконини бермоқда. Бизда ярим ўтказгичлар физикаси, дифференциал тенгламалар, функционал анализ ва математика статистикаси, эҳтимоллик назарияси, ихтиология, физиология, энтомология, геоботаника ва ресурсшунослик, физик ва иқтисодий география, хорижий Шарқ мамлакатлари тарихи ва бошқа мавзуларда илмий иш олиб бораётган олимлар кўп.

Айни чоғда кейинги йилларда социалистик қурилиш тарихи, революциядан олдинги Туркистонда капиталистик муносабатларнинг келиб чиқиш тарихи ва бошқа проблемалар бўйича фундаментал тадқиқотлар олиб борилмоқда. Ўзбек ва рус тилшунослигининг муҳим масалалари атрофлича ўрганилмоқда. Турли профилдаги 150 дан ортиқ илмий-тадқиқот институтлари билан алоқа ўрнатилган.

Фан билан ишлаб чиқариш алоқаси тобора мустаҳкамланмоқда. Жумладан, кейинги беш йил мобайнида физика-техникага оид кафедралар хўжалик шартномалари асосида 700 минг сўмлик иш бажардилар. Бу ишлар асосан ярим ўтказгичларнинг электромеханик хусусиятини тадқиқ этиш ҳамда ярим ўтказгичли приборлар яратишга қаратилган. Шуниси қувончлики, бу йил институтимизда Фанлар академиясининг махсус конструкторлик бюроси бўлими очилди.

Илмий ишларга студентлар ҳам актив жалб этилмоқда. Лаборатория машғулотлари ҳамда илмий ишларда иштирок этиш студентларга фан, саноат, деҳқончиликнинг актуал ва муҳим проблемаларини пухта ўрганиш, мактаб таълимини ривожлантириш вазифалари ва психологиянинг турли масалалари билан яқиндан шуғулланиш имконини бераётир. Студентлар илмий жамиятида ҳозирги кунда 3 мингга яқин йигит-қиз иштирок этаётир.

Бугунги студентнинг эртанги фаолиятига оид жуда муҳим масалаларни область халқ маорифи бўлими билан институт советларининг қўшма йиғилишларида мунтазам муҳокама этиш бизда анъанага айланиб бормоқда. Шу ўринда мактабларга ҳам самарали ёрдам кўрсатилаётганлигини таъкидлаш мумкин. Шаҳарларда, посёлка ва қишлоқларда ўқитувчилар малакасини ошириш мақсадида барча кафедраларимизнинг актив иштирокида семинар ҳамда илмий-амалий конференциялар ўтказилмоқда. Институт ўқитувчилари Фарғона, Қува, Охунбобоев, Олтиариқ, Тошлоқ ва бошқа районлардаги таянч мактабларда дарс ўтказиш сифатини мунтазам назорат қилиб бормоқдалар. Қишлоқ ўқитувчиларига илмий-методик ёрдам кўрсатиш мақсадида махсус кабинет ташкил этганмиз.

Шонли ярим асрлик йўлни босиб ўтган институтимиз истиқболи янада порлоқ. Ўн биринчи беш йилликда жисмоний тарбия факультети қошида жисмоний тайёргарлик бўлими, ярим ўтказгич материал ва приборлар технологияси бўйича йирик проблема лабораторияси очиш, ярим ўтказгичли плёнка тензорезисторлар проблемаси тадқиқотлари учун мукаммал илмий комплекс қуриш мўлжалланмоқда. Айни чоғда табиий фанлар бўйича, шу жумладан, программалаштирилган таълим бўйича барча ўқув лабораторияларини қайта ташкил этиш, физиология, химия ва гидробиология бўйича илмий лабораториялар очиш режалаштирилмоқдаки, буларнинг барчаси ўқув-тарбия ҳамда илмий-тадқиқот ишлари даражасини янада оширишга хизмат қилади.

Барча олий ўқув юртларида бўлгани каби бизда ҳам янги ўқув йили зўр тантана билан бошланди. Кеча Совет Шарқида маърифат машъаласи даргаси — В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг шонли 60 йиллиги кенг нишонланди. Институтимизнинг эллик йиллик тўйи ана шу тантаналарга ҳамоҳанг бўлмоқда. Профессор ва ўқитувчиларимиз, барча студент ёшлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун бутун куч, билим ва ғайратларини, тажрибаларини ишга соладилар, ўқишда, таълим-тарбия, оммавий-сиёсий ва илмий-тадқиқот ишларида янгидан-янги ютуқларга эришадилар.

Б. ОТАҚУЛОВ,

Улуғбек номли Фарғона давлат педагогика институти ректори, Беруний номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Андижон районидаги сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Энгельс номли совхоз коллективи сабзавот тайёрлаш йиллик планини бажарди. 572 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 260 центнердан ҳосил олинди. Тайёрлов ташкилотларига 15 минг тоннадан зиёд маҳсулот етказиб берилди. Хўжаликда 13 бригада, 2 бўлим ҳозирдаёқ беш йиллик планларини бажарди.

Совхоз коллективи ҳосил чўғини чамалаб кўриб, давлатга топшириладиган маҳсулот миқдорини 20 минг тоннага етказишга қарор қилди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

КЎПМИНГ КИЛОГРАММЧИЛАР ИБРАТИ

Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг чевар теримчиси Ҳалима Ҳайдарова дастлабки кунларда хирмонга 250 килограммдан пахта топшираётган эди. У куни кеча 350 килограммлик маррани эгаллади.

Охунбобоев районидаги «Ёзёвон» совхозида ҳам кўпминг килограммчи теримчилар сафи кенгайяпти. Мавсумда 10 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган Х. Тўхтасинова, Х. Акбаров, Т. Мўминовалар ҳар куни хирмонга 180—200 килограммдан уруғлик пахта топширяпти.

О. ҲАКИМОВ.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ТИНЧЛИК ТЎҒРИСИДА ҲАҚИҚИЙ ҒАМХЎРЛИК

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги нутқини, Совет Иттифоқининг Европадаги ракета-ядро қуролига тааллуқли масалаларга доир музокаралар тўғрисидаги янги таклифларини дунёнинг кўпгина мамлакатларида актив муҳокама қилмоқдалар ва шарҳламоқдалар. Матбуотнинг ёзишича, турли мамлакатларнинг таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари ленинча тинчлик сиёсатига содиқ бўлган СССР кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун қатъият ва изчиллик билан курашмоқда, деб таъкидламоқдалар.

Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги нутқи, деб уқтиради Болгариядаги **«Работническо дело»** газетаси, бутун ер курраси жамоатчилигининг диққат-марказида турибди. Эркин ва астойдил тинчлик манифести бўлган бу нутқда барча тинчликсевар кучларнинг сиёсий соҳадаги кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва ривожлантириш ҳамда ҳарбий соҳадаги кескинликни ҳам юмшатишга ўтиш йўлидаги актив ҳужумкор ҳаракатларининг программаси баён этилган. АҚШнинг муайян доиралари кескинликни юмшатиш ишини қўпоришга уринаётган ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда Совет Иттифоқи тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган амалий ташқи сиёсат йўлини давом эттирмоқда, мулоқотга, музокараларга даъват қилмоқда.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар қуролланиш пойгасини жиловлаш учун изчиллик билан тинимсиз курашмоқдалар, Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги нутқи эса мана шу собитқадам тинчликсеварлик йўлининг яна бир исботидир, деб ёзади Монголиядаги **«Унэн»** газетаси. Халқаро ҳаётнинг таҳликали равишда чигаллашганлигига кескинликни юмшатиш душманлари тасвирлашга уринаётганидек, Афғонистон теварагидаги воқеалар мутлақо сабаб бўлгани йўқ, бу чигалликлар Вашингтоннинг ошкора гегемончилик даъволари билан, НАТОнинг милитаристик режалари билан боғланган. Халқаро жамоатчилик АҚШ ҳукмрон доираларининг агрессив сиёсатини кескин қораламоқда, ядро бомбаси билан дўқ-пўписа қилишни рад этмоқда.

Ўртача олисликка учадиган ядро қуроли масаласи юзасидан музокаралар ўтказиш тўғрисида Л. И. Брежнев ўртага қўйган таклифга Ғарб ҳеч шубҳасиз ижобий жавоб бериши керак, деди Буюк Британия машинистлари ва кочегарлари бирлашган касаба союзи миллий ижроия комитетининг раиси **У. Ронксли.** Ҳозир Шимолий Атлантика иттифоқи ўтказаётган «Крусейдер-80» деб аталган жуда катта ҳарбий машқлар НАТОнинг халқаро кескинликни кучайтириш йўлидан бундан буён ҳам бораверишнинг ниятини яққол кўрсатиб турибди. Бу — очиқдан-очиқ иғвогарлик ҳаракати бўлиб, Ғарбий Европа халқларини «совет хавфи» деган ҳавойи гап билан қўрқитиш йўлидаги яна бир уринишдир. Аммо Совет Иттифоқига туҳмат қилиш бу гапни тўқиб чиқарганларга ҳеч қандай наф келтирмайди. Жаҳон халқлари, шу жумладан инглиз халқи ҳам СССРнинг ташқи сиёсат йўли — халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик йўли эканини яхши билади.

Картер маъмурияти, деб уқтиради Бостон колледжи халқаро ҳуқуқ профессори **Р. Ветзель,** СССРнинг Европадаги ўртача олисликка учадиган ракета-ядро қуроли тўғрисидаги масалани Американинг олдинги базаларидаги ядровий воситалари масаласи билан айни бир вақтда ва узвий боғлиқ равишда муҳокама қилиш тўғрисидаги жуда актуал ва амалий таклифига шу пайтгача муайян жавоб бергани йўқ. Бу эса мана шу совет таклифида кўзда тутилган тадбирларнинг амалга оширилиши Вашингтоннинг режаларига зид эканини яна бир бор тасдиқлайди. АҚШдаги муайян доиралар Ғарбий Европани милитарлаштиришни тағин ҳам кучайтириш, бу қитъадаги кескинликни ошириш ва пировард натижада халқаро майдонда ҳозир таркиб топган кучларнинг тахминий мувозанатини ўз фойдасига ўзгартириш пайига тушиб олганлар. Бироқ, Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ишларнинг мана шундай бурилиб юборилишига йўл қўядилар, деб умид қилиш хатарли хом хаёлга берилиш демакдир. Совет—Америка муносабатларини СҚЧ-1 ва СҚЧ-2 шартномаларига асос қилиб олинган томонларнинг тенглиги ва баб-баравар хавфсизлиги принциплари асосидагина қуриш мумкин. АҚШ раҳбарлари буни қанчалик эрта тушуниб олсалар, иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни тезроқ нормаллаштириш эҳтимоли шу қадар кўпроқ туғилаверади.

(ТАСС).

ҚАРДОШ ХАЛҚ БАЙРАМИ

Болгариянинг шаҳар ва қишлоқлари ёрқин байрам либосида — 9 сентябрда болгар халқи ўз тарихидаги энг порлоқ, энг завқли байрам — озодлик кунини нишонлади. Бундан 36 йил аввал шу куни социалистик революция ғалаба қозонган эди.

Софиядаги мамлакатнинг бош майдони — Тўққизинчи сентябрь майдонида меҳнаткашларнинг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари кўтариб борган транспарантларда БКП ва КПСС номига табрик сўзлари, меҳнат коллективларининг социалистик мажбуриятларни бажарганликлари тўғрисидаги рапортлари, Болгария Коммунистик партиясининг бўлажак XII съездини муносиб кутиб олиш тўғрисида ишчиларнинг қатъий аҳди ёзилган.

Г. Димитров мавзолейи трибунасидан БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, Болгариянинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари байрам намойиши қатнашчиларини самимий табрикладилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий ҳам шу ерда. У дўстона визит билан Болгарияда меҳмон бўлиб турибди.

Болгариянинг бошқа шаҳар ва қишлоқларида меҳнаткашларнинг байрам намойишлари бўлиб ўтди. Бу намойишлар халқнинг марксчи-ленинчи Болгария Коммунистик партияси теварагида мустаҳкам бирлигининг, ишчилар, деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг марксизм-ленинизм, пролетар ва социалистик интернационализм принципларига садоқатининг, Болгарияда ривожланган социалистик жамият қуришда БКП тутган йўл якдиллик билан маъқулланаётганлигининг ёрқин далилига айланиб кетди. (ТАСС).

Болгариянинг фольклор бойлиги кўп қирралидир. Уни минглаб ташаббускорлар оммавийлаштирмоқдалар ва бойитмоқдалар. Халқ талантларининг гуллаб-яшнаётганлиги республика бугунги кунининг муваффақиятларидан биридир.

СУРАТДА: «Варна» ашула ва рақс ансамблининг қатнашчиси. Бу коллективнинг мамлакатнинг ўзидаги ва чет элдаги гастроллари зўр муваффақият қозонмоқда.

БТА—ТАСС фотоси.

ТАЙЁРГАРЛИК УЧРАШУВИ

Испания пойтахтининг Конгресслар саройида 9 сентябрда Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган давлатлар вакилларининг Хельсинки Якунловчи актига мувофиқ шу йил 11 ноябрда чақириладиган Мадрид учрашувини ташкил қилиш учун тайёргарлик учрашуви очилди. Бу босқичнинг мақсади—асосий Мадрид учрашувини ўтказиш учун шароит тайёрлашдан иборат. Унинг ишида Хельсинки Якунловчи актини имзолаган ҳамма 35 мамлакатнинг вакиллари қатнашмоқдалар. Совет делегациясига СССРнинг Испаниядаги элчиси Ю. В. Дубинин бошчилик қилмоқда.

Испания ташқи ишлар министри Хосе Педро Перес Льорка тайёргарлик учрашувининг очилишида сўзлаган нутқида унинг қатнашчиларини табриклади ва Мадрид учрашувининг натижалари тинчликни мустаҳкамлашга ҳамда халқаро ҳамкорликни янада кенгайтиришга кўмаклашади, деб ишонч билдирди. Бу ерда тўпланган делегатлар Хельсинки руҳига амал қилиб ва ўз масъулиятини англаб Мадрид анжумани Хельсинкидаги умумевропа кенгашининг муносиб вориси бўлиб қолиши учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар, деди министр.

(ТАСС).

Мадрид.

ЮНЕСКО МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

ЮНЕСКО халқаро ташкилотининг Париждаги штаб-квартирасида саводсизликни тугатиш соҳасидаги ютуқлар учун ЮНЕСКО мукофотларини топшириш тантанали маросими бўлиб ўтди.

Совет Иттифоқининг ташаббуси билан таъсис этилган Н. К. Крупская номидаги халқаро мукофот бу йил Никарагуа саводсизликни тугатиш миллий ҳаракатига берилди. Н. К. Крупская номидаги Фахрий ёрлиқ Анголада саводсизликни тугатиш миллий марказига топширилди. Мукофотларни топшириш маросимида сўзга чиққан ЮНЕСКО бош директори А. М. М'Боу ҳарбий харажатларни қисқартириш ҳамда шу тариқа бўшаган маблағни маданият ва социал ривожланиш эҳтиёжларига сарфлашнинг муҳим эканлигини таъкидлади. (ТАСС).

ИНДИРА ГАНДИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди Осиё ва Тинч океан мамлакатлари ҳукуматлари бошлиқларининг Ҳиндистон пойтахтида ўтказилган иккинчи регионал конференцияси тамом бўлишига бағишлаб Деҳлида ўтказилган матбуот конференциясида нутқ сўзлади.

Индира Ганди журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, Кампучиядаги воқеаларга конференция қатнашчиларидан баъзиларининг берган баҳосига Ҳиндистон қўшилмайди, деб таъкидлади. «Ҳиндистон, —деди у, — Пол Пот режимини қўллаб-қувватлай олмайди. Бу режим ўз халқига нисбатан кенг кўламда ўтказилган ёвузликлар учун жавобгардир. Хенг Самрин ҳукумати мамлакатдаги аҳволни назорат қилиб турибди. Шу боисдан биз бу ҳукуматни тан оламиз».

Бош министр Афғонистон теварагидаги аҳволни сиёсий жиҳатдан ҳал этиш кераклигини айтди. «Ҳиндистон бошқа давлатлар билан маслаҳатлашиш йўли билан бу проблемани сиёсий жиҳатдан ҳал этишга интилади», — деди у. (ТАСС).

ЖАНГОВАР ҲАМДЎСТЛИК

Потсдамда 8 сентябрда шаҳар меҳнаткашларининг ва «Қуролдош қардошлик-80» машқига келган социалистик мамлакатлар армиялари жангчиларининг кўп минг кишилик митинги бўлиб ўтди.

ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси, Миллий мудофаа кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, ГДР бошқа партия ва давлат раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, қардош мамлакатларнинг мудофаа министрлари минбарга чиқадилар.

Э. Хонеккер митингда нутқ сўзлаб қуйидагиларни таъкидлади: дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Варшава Шартномаси социалистик қуролли кучларнинг Совет Армияси теварагига жипслашган мустаҳкам синфий ва жанговар иттифоқи сифатида, халқларимиз тинчлиги ва хавфсизлигининг ишончли таянчи сифатида 25 йилдан кўпроқ вақтдан буён ўзини оқлаб келмоқда.

Тинчлик, деб давом этди у, бутун инсоният манфаатларига ва ер куррамизда тараққиёт ишига хизмат қилмоқда. Шу боисдан биз тинчликни ва социалистик ғалабаларимизни сақлаб қолиш учун бундан буён ҳам изчиллик билан курашаверамиз.

Сўнгра нотиқ айтдики, Европада ракета-ядро қуролига тааллуқли масалалар юзасидан музокаралар ўтказиш тўғрисида, шунингдек Марказий Европада қуролли кучлар ва қурол-яроғларни қисқартириш ҳақида Совет Иттифоқининг кейинги таклифлари реал ва ижобий таклифлардир. Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, биз Ғарб давлатларининг раҳбарларидан ўз таклифларимизга жавоб кутамиз. Биз тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлида конкрет ишларга тайёрмиз, бинобарин Ғарб давлатларидан ҳам ана шундай ишларни кутамиз!

«Қуролдош қардошлик-80» машқи, деди пировардида Э. Хонеккер, — амалдаги пролетар интернационализми ва социалистик жанговар ҳамдўстликдир.

(ТАСС).

Берлин.

Шарҳловчи минбари

ВАТАНПАРВАРЛАР БИЛАН БИРДАМЛИК

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг даъватига биноан 4 сентябрдан 11 сентябргача демократияни тиклаш учун курашаётган Чили халқи билан бирдамлик ҳафталиги ўтказилмоқда.

Чилида Халқ бирлиги қонуний ҳукуматига қарши исён кўтарилган қонли сентябрь кунларидан буён 7 йил ўтди. Ўшанда исёнчи генераллар президент саройи Ла Монедани қуршаб олиб уни ер ва ҳаводан ваҳшиёна ўққа тутдилар, саройни мудофаа қилиб турган республика президенти Сальвадор Альенде ва унинг сафдошларини ҳалок этдилар.

Чили етти йилдан буён қонли диктатуранинг мудҳиш зулмати остида азоб чекаётир. Мамлакатда пиночетча тартиблар бўйича яшашни истамаётганларга қарши зўравонлик ва террор кучаймоқда. Чилининг қамоқхоналари сиёсий маҳбуслар билан тўлиб-тошган. Қамоққа олинган 2,5 мингдан ортиқ ватанпарварларнинг тақдири эса шу кунга қадар номаълум. Хунта уларни «дом-дараксиз йўқолган» деб эълон қилган. Мамлакатда хунтанинг мафкуравий йўл-йўриқларига зид келадиган ҳар қандай сиёсий фаолият ман қилинган. Фашистик ҳукумат касаба союзларини ҳам ўз измига солишга уринмоқда.

Чилида ишга яроқли аҳолининг 14 проценти ишсиз қолган. Касаба союзларининг маълумотларига кўра эса ишсизлар 25 процентни ташкил этади. Мамлакатда очлик ва қашшоқлик ҳукм сурмоқда.

Чет эл матбуотининг гувоҳлик беришича, мамлакат миллий бюджетининг 43 проценти Чили армиясининг эҳтиёжлари учун сарфланмоқда. Лекин бу ҳам армиянинг халқ иродасини букиши учун кучига куч қўша олмаётир. Бунга шу йил февралида «Эль-Теньенте» мис кони комплексида юз берган иш ташлаш яққол мисол бўлиши мумкин. 18 кун давом этган бу йирик иш ташлашда 10 минг кончи иштирок этди ва ғалаба қозонди.

Кейинги пайтларда Лотин Америкасидаги диктаторларнинг, шу жумладан, Пиночетнинг замини ҳам тобора нурамоқда. Бундан талвасага тушиб қолган диктатор ўз режимини «қонунлаштириб» олиш мақсадида Чили халқига «конституция»ни тиқиштиришга уриниб, ана шу «ҳужжат» юзасидан 11 сентябрга «референдум» тайинлади. Пиночет югурдаклари «ижоди»нинг бу маҳсули 1925 йилдан то фашистлар тўнтаришигача амалда бўлган мамлакат асосий қонунининг ўрнини эгаллаши лозим.

Мана шу сентябрь кунларида ер юзидаги холис ниятли барча кишилар Чили халқи билан бирдам эканликларини изҳор этмоқдалар. Улар Сальвадор Альенде ўлими олдидан айтганидек, Чилига ва мамлакатнинг тақдирига ишонадилар.

А. РУЗИЕВ.

«САНДИ ТАЙМС»НИНГ НАВБАТДАГИ СОХТАКОРЛИГИ

Лондонда чиқадиган «Санди таймс» ҳафталик газетаси ғаройиб бир янгиликни хабар қилди. Хато қилишдан ҳеч қўрқмай айтиш мумкинки, бу янгилик кейинги вақтларда Советларга қарши тўқилган уйдирмалар соҳасида ҳамма кўрсаткичлар бўйича, шу жумладан қўполлиги ва андишасизлиги жиҳатидан ҳам барча рекордлардан ошиб тушди.

Газета «яхши хабардор эронлик муҳожирлар» айтган гапларга асосланиб, «Эрондаги оятилло Ҳумайни режимига қарши Совет Иттифоқининг қандайдир қўпорувчилик ҳаракатлари» тўғрисида ёзади. Бунда айнан нималар назарда тутилади? Совет Иттифоқи Эрон революциясига хайрихоҳлик билан қараётганлиги ҳаммага маълум-ку, ахир. «Санди таймс» газетасининг ёзишича, «Москва Совет Тожикистонидан Эроннинг шимоли-ғарбидаги Эрон Озарбайжонига 7 мингдан кўпроқ тожикни юборган» эмиш. Улар шу ерга келиб олгач, «яширин мактаблар ташкил қилиб, коммунизмнинг афзалликларини уқтираётган» эмишлар. Аммо «Санди таймс» газетаси мана шундай «яширин мактаблар»дан нечта ташкил қилингани ҳақида лом-мим демаса ҳам, газетхон, башарти айтайлик, ҳар бир мактабда 7 муаллим ишлаётган бўлса, демак, камида мингта мактаб ташкил этилганини осонгина ҳисоблаб чиқариши мумкин.

Хўш, бу «ғаройиб янгилик» хусусида нима деса бўлади?

Аввало бу ўринда ҳеч қандай «хабардор эронликлар»нинг даҳли йўқ. Тайин гап шуки, бу — газета ходимларининг, аммо мутлақо хабарсиз, аниқроқ қилиб айтганда жоҳил ходимларнинг ўзлари тўқиб чиқарган уйдирмадан бошқа нарса эмас.

Биринчидан, география соҳасида шу хабарни ёзган кимсалар, чамаси, Совет Тожикистони умуман Эрон билан чегарадош эмаслигини фаҳмламаганлар. Афтидан, улар харитага бир қараб олишни ҳам лозим топмаганлар. Мазкур 7 минг нафар тожик Эрон Озарбайжонига бориш учун аввал бир неча совет республикасининг территориясини кесиб ўтиши керак бўлур эди.

«Санди таймс»даги иғвогарларнинг тилшунослик соҳасида ҳам фаросатсиз эканликлари кўриниб турибди. Башарти, улар «Москванинг қўпорувчилик фаолияти» мавзуида миш-миш тўқишга берилганда 7 минг тожик Англияга юборилганини эълон қилсалар, уларнинг бу тўқимаси ҳозиргидан кўра ҳақиқатга анча яқин бўлиб кўринар эди: чунки «тожик агитаторлари» билан инглиз қироличасининг фуқаролари бир-бирларининг тилини анча осон тушунган бўлур эдилар. Чунки тожик тилининг инглиз тилидан олислиги унчалик кўп эмас (бу тилларнинг иккаласи ҳинд-Европа тиллари группасига мансуб), Эрон Озарбайжонидаги озарбайжонларнинг тили эса туркий тиллар группасига мансубдир.

Ажабо, шу қадар бемаъни хабар қандай қилиб матбуот саҳифасига чиққан экан? Бу «ғаройиб хабар» инглиз якшанбалик газетаси саҳифасига чиқиши арафасида, яъни шанба куни уни ёзган журналист билан, унга имзо чеккан муҳаррир биргаликда ёки алоҳида-алоҳида ўлгудек кайф қилган бўлсалар керак.

Аммо бу ўринда география ҳам, тилшунослик ҳам, шунингдек ичимлик ҳам гуноҳкор эмас. Бу — Ғарбдаги империалистик давлатларнинг Эрон революциясига қарши очиқ-ойдин кўриниб турган ва бутун дунёга маълум бўлган қўпорувчилик ҳаракатларидан эътиборни чалғитиш мақсадини кўзловчи ошкора сиёсий иғвогарликдир.

Советларга қарши навбатдаги сохта хабар тўқиб тарқатилишининг ҳақиқий сабаби мана шу!

В. ГОНЧАРОВ,
ТАСС сиёсий обзорчиси.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

ХАЙРЛИ ИШ

Қишлоқ ўқитувчиси Набижон Ураимохунов Андижон область, Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхознинг дала шийпонларида ўз кутубхонасининг иккита филиалини очди. Механизаторлар, пахта терувчилар бу йилги мавсумда қишлоқ ўқитувчиси шахсий кутубхонасининг китобхонлари бўлишди. Набижон Ураимохунов ўзининг бўш вақтини китобни оммалаштиришга, юртдошларини янги бадиий адабиётлар билан таништиришга бағишламоқда.

Ўқитувчи чорак асрдан кўпроқ вақтдан буён китоб тўплайди. Жаҳон ва рус классик асарлари, эпик поэмалар, шарқ халқлари эртаклари, ҳозирги замон ўзбек ёзувчиларининг асарлари, чет эл авторларининг китоблари, турли билимлар бўйича оммабоп брошюралар, энциклопедиялар, луғатлар Ураимохунов уйидаги энг катта хонада жойлашган. Бу ердаги китоб жавонларида қарийб беш минг китоб бўлиб, булардан ҳамма фойдаланиши мумкин. Кутубхонадаги ягона шарт шундан иборатки, китобни ўз муддатида олиб келиб бериш керак.

Набижон Ураимохунов Султонобод қишлоғидаги мактабда ишлайди. Мактаб ўқувчилари ўз ўқитувчиларига ёрдам берадилар. Болалар ўзлари кела олмайдиган кишиларнинг уйларига китобларни олиб борадилар. Кутубхонани тартибга келтирадилар, янги китоблар рўйхатини тузадилар.

Ҳозир қишлоқ ўқитувчисининг шахсий кутубхонасига, — деб ёзади ЎзТАГ мухбири У. Саксонбоев, — 500 китобхон аъзодир.

АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАРИДАН

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА

Хоразм область партия комитети уюштирган агитация автопоездининг сафарлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги юбилей тантаналарида сўзлаган нутқида баён этилган йўл-йўриқларни кенг тушунтиришга бағишланди.

Лекторлар — партия ва совет ходимлари, «Билим» жамиятининг аъзолари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари дала шийпонларида теримчилар ҳузурида, чорвачилик фермаларида лекциялар ўқийдилар ва суҳбатлар ўтказадилар. Агитбригада меҳнаткашлар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни кучайтиришда, КПСС XXVI съездига тайёргарлик даврида уларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада оширишда бошланғич партия ташкилотларига ёрдам беради.

УЛУҒ ТОНГ ҚЎШИҒИ

Ҳозирги замон афғон шоири Сулаймон Лойиқнинг «Улуғ тонг қўшиғи» шеъри унинг илк бор ўзбек тилида чиққан асарлари тўпламга ном қилиб олинди.

С. Лойиқ — янги мамлакат гимнининг автори. У Афғон халқининг порлоқ келажак учун курашига бағишланган бир қанча шеърлар ёзган. Шоир Советлар диёрига кўпгина илҳомбахш мисраларини бағишлаган. Бу диёрда «Бутун планета халқлари учун улуғ тонг шафағи қизарган» деб ёзади Сулаймон Лойиқ.

Шеърларни ўзбек шоири, республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Муҳаммад Али таржима қилган. У шарқ шоирларининг ижодига энди мурожаат этаётгани йўқ. Яқинда у таржима қилган қадим Ҳиндистоннинг буюк достонларидан бири — «Рамаяна» нашр этилди. Бу асар китобхонларнинг ҳам, мутахассисларнинг ҳам юксак баҳосига сазовор бўлди. Афғон шоирининг шеърлар тўплами Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриётида чоп этилади.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

11 минг тонна маҳсулот учун

ОРЖОНИКИДЗЕ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари). Райондаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози сабзавоткорлари ҳалол меҳнат билан 425 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирдилар. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтираётган сабзавоткорлар даладаги ҳосил чўғини чамалаб кўриб, ўз мажбуриятларига қўшимча киритдилар, аввал белгиланган пландаги 9760 тонна ўрнига 11 минг тонна маҳсулот тайёрлашга қарор қилдилар.

Совхозда сабзавот йиғим-терими жадаллик билан давом этмоқда. Шу кунгача тайёрлаш пунктларига 6 минг тоннадан зиёд юқори сифатли маҳсулотлар топширилди. Айни кезда кунига 100—110 тоннадан маҳсулот жўнатилмоқда.

— Далаларимизда ҳосил кўп, — дейди совхоз директори Қурбон Қаландаров. — Кунлик маҳсулот тайёрлашни 150 тоннага чиқарамиз, мажбуриятимиз бажарилгунча ана шу суръатни сақлаймиз. Совхозимизда кўплаб юқори ҳосил усталари етишиб чиқди. Масалан, Ҳалима Зоитова раҳбарлик қилаётган бригадада гектаридан 27 тоннадан сабзавот маҳсулотлари олинмоқда. Фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларга амал қилаётган бригада аъзолари ҳар гектар майдондан йилига иккиуч марта хирмон кўтармоқдалар. Исоқбек Сафаров бошчилик қилаётган бригада ҳақида ҳам шучдай гапларни айтиш мумкин. Бу бригада ҳосилдорликда пешқадамлик қилиб келмоқда.

Совхоз сабзавоткорлари маҳсулотларни тезроқ йиғиб-териб, юқори сорт билан давлат тайёрлов пунктлари ва аҳолига етказиб беришни ўзларининг шарафли бурчи деб билмоқдалар. Тайёрланган маҳсулот пешма-пеш консерва заводлари, шаҳарликлар дастурхонига жўнатилмоқда. Транспорт қатнови намунали йўлга қўйилган. Исрофгарчиликка қарши қаттиқ кураш олиб борилмоқда.

Ҳосили йиғиштириб олинган майдонлар шудгорланиб, такрорий экинлар экилмоқда. Совхозда сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ва давлатга топшириш жадал олиб борилаётир.

Ю. ЗИЁДОВ,
Ю. ТОЛИПОВА.

Суратларда: (чапдан). 1. Поп территориал ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли консерва заводи ишчилари ёз ноз-неъматларидан 30 минг банка шарбат ва компот тайёрлаш мажбуриятини олганлар. Айни пайтда ҳўл меваларни қуритиб қишга ғамлашга ҳам алоҳида эътибор берилаётир. Асила Жўраева қиш дастурхонини безайдиган компот ва шарбатларни саралаётган пайти.

2. «Узплодоовощвинпром»-га қарашли Денов аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг «шакарқамиш» совхози боғбонлари 14800 тонна ўрнига 16000 тонна узум топшириб, беш йиллик планни ошириб бажардилар. Совхозда узум узиш қизғин давом этяпти. Ёш боғбон Саодат Каримова узум узяпти.

Ҳ. Ҳайдаров ва Р. Шагаев (ЎзТАГ) ва Ж. Тўраев фотолари.

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

КЕЛАЖАК

Саратонда сўқмоқча узра,
Жиққа терда борар бир кампир.
Олисдаги қадрдон ҳужра
Неча кунки бекасиз ахир.

Одимлайди шошиб, қўлда зил.
Тугунини устига бу гал.
Елкасида невара — ўғил,
Йиғи бошлар секинласа сал.

Осмон—мисли қизиган тандир,
Оёқ ости тупроқ олов-чўғ.
Учиб-қуниб боради кампир,
Неварасин ранжитгиси йўқ.

Шу йўсинда юришиб чошгоҳ,
Бир овулга кириб келдилар.
— Меҳмонимиз бўлинг, йўл узоқ,
Борарсиз, деб овулдагилар,

Бири қўйиб, бири изн сўраб,
Қисташади момони ўраб.
Момо мамнун бош чайқар аста,
Невараси томонга имлаб:

— Болам чанқаб қолди, сув бўлса...
Кимдир сувга чопди ғизиллаб.
Бир косада муздеккина сув,
Неварага тутилди шу он.

Кампир: «раҳмат... раҳмат», деди-ю,
Кетди, ортда одамлар ҳайрон:
Қисташмасди «қолинг», деб ортиқ,
Қандай қистаб бўларди ахир—

Келажакни кифтига ортиб,
Учиб-қуниб борарди кампир...

Муҳаммад ЮСУПОВ.

Ж А Н Г Ч И

Собиқ жангчи йўл ўртасида
Ногаҳон йиқилди, синиб таёғи.
Жуда ҳам қадрини билдирди шунда
Урушда кесилган оёғи.
Орқага йиқилди, йиқилганда ҳам
Умрида бир марта йиқилди фақат.
Шу пайтда жанггоҳда бўлганда агар
Орқага йиқилмоқ эди хиёнат.
Жанг пайти олдинга ташланганда у,
Танидан оёғи кетганда учиб,
Лоақал асрай деб бир қарич ерни
Олға йиқилганда оёғин қучиб...

Муҳаммаджон ҲАЙДАРОВ.

ПАХТАЗОР ЯШНАР ЭКАН...

Пахтазор яшнар экан, кам бўлмас олтин конимиз,
Бор экан бул ғазнамиз — дилда йўқ армонимиз.
Гар қаторда нори бўлса юки қолмас ерда ҳеч,
Тер тўкарлар пахта деб далада мард ўғлонимиз.
Кўксимиз тоғдир, қаторда турсунойлар бор экан,
Турсунойлар ҳимматидан тоғ бўлур хирмонимиз.
Пахтанинг ҳар бир ниҳоли ранж ила топгай камол,
Баркамолмиз бу камолдан, қолмагай армонимиз.
Не машаққат бирла ўсгай пахтазорда ҳар ниҳол,
Ҳар ниҳолнинг жонига туташган бизнинг жонимиз.

Султон РАСУЛИЙ,
ишчи.

МАБЛАҒ ДЕСАНГИЗ...

Бўстонлиқ районидаги Нанай қишлоғи Чотқол тоғлари орасига жойлашган, ҳавоси сўлим, шифобахш, чексиз боғ-роғлар оғушидаги йирик қишлоқлардан бири. Бу ернинг сержило, мафтункор табиатини кўриб «оҳ!» деб юбормаган одам кам топилса керак. Бу, албатта, анча олдинги гап. Ҳозир у ерга ҳеч ким боролмайди. Чунки, бундан роппа-роса саккиз йил олдин қишлоқни «ташқи олам» билан боғлайдиган иккита ҳаёт-мамот кўпригини сув босиб, бир кечада ўз қаърига олиб кетган. Ўшанда нанайликлар у ёқ-бу ёққа чопишди, нима қилишларини билмай, бошлари қотди. Уч томонда тўлқин-тўлқин сув, бир томонда осмонўпар тоғлар... Ниҳоят орадан ҳафта ўтгач, қишлоқ четига бир катер келиб тўхтади. Ёшу қари қирғоққа ёпирилди.

— Ўртоқлар! — деди катердан тушиб келган нотаниш киши йиғилганларга мурожаат қилиб. — қишлоғингизни қўшни Боғистон билан боғлайдиган етти километрли йўл сув остида қолгани учун ачиниб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Унинг ўрнига тепароқдан янги маҳаллий аҳамиятга эга бўлган йўл қуриб берамиз. Бу ишни «ЧарвакГЭСстрой» ўз зиммасига олади. Шу йилнинг ўзида, албатта, янги, равон асфальт йўлни қуриб битказиб берамиз!

— Ҳурматли нанайликлар, — деди унинг ёнида турган ўрта яшар бошқа одам, — сизларнинг кўприксиз қийин аҳволга тушиб қолганингизни яхши биламиз. Майли, ҳеч қиси йўқ, ўзи алмисоқдан қолган кўприкларингиз ўрнига икки машина бемалол сиға оладиган бетон кўприк қуриб берамиз. Ана ундан кейин қўшни Сижжак қишлоғи орқали районга қатнасангиз ҳам бўлаверади. Кўприкни сизларга Ўрта Чирчиқ ГЭСлар каскади қурилиши бошқармаси қуриб бермоқчи...

Ўшандан сўнг орадан роп-

АЖАБ САВДОЛАР

па-роса икки йил ўтди. Дарё устига бетон кўприкнинг икки устуни бир амаллаб қаққайтириб қўйилди. Тўртинчи йилнинг охирида эса сув босган қирғоқнинг нариги тарафида яна икки устун бўй чўзди. Шундан кейин кўприк қурилиши унутилиб кетди. Тоқати тоқ бўлган нанайликлар охири ваъда бериб кетган кишиларни сўраб-суриштиришга тутиндилар.

Ниҳоят, «йўқолган»лардан бири 1978 йилнинг баҳорида ўз катери билан қишлоққа кириб келди. Бу — ўша, қачонлардир бетон кўприк қуриб беришни ваъда қилиб кетган Ўрта Чирчиқ ГЭСлар қурилиши бошқармасининг бошлиғи Жаббор Қаҳҳорович Саломов эди. У қишлоқ аҳлини яна бир ерга тўплади-да, шундай деди:

— Арз қилибсизлар деб эшитдим. У ёқ-бу ёққа ёзишга ҳожат бормиди. Бир марта «ҳой, Жаббор Қаҳҳорович», десанглар етиб келардим-ку! Ҳа, майли, бўлар иш бўлибди. Энди гапнинг лўндасини айтсам эрта-индиндан кўприк қурилишини бошлаб юборамиз. Кўприк июль ойидан кечикмай битади.

Йиғилганлар шодликдан қарсак чалиб юборишди.

Дарҳақиқат, бир оз вақт ўтгач кўприк бошида 10-15 ишчи пайдо бўлиб, ҳаво тўлдирилган резина қайиқларда дарёнинг у қирғоғидан бу қирғоғига ўтиб туришди: чўмилишди, устунлар устига чиқиб нималарнидир қоқишди, бақиришди-чақиришди, хуллас, иш «қизиб» кетди. Бироқ орадан икки ҳафта ўтиб-ўтмай кўприк боши яна ҳувиллаб қолди. Ҳамманинг тарвузи қўлтиғидан тушди. Айниқса салкам бир йилдан сўнг Жаббор Қаҳҳоровичнинг «Қурувчилар бизларни лақиллатишибди. Уларни деб сизларга яна ёлғончи бўлиб қолдим. Энди гапнинг ҳақиқийси — кўприкни нари борса шу — 1979 йилнинг декабригача битказиб берамиз», деб яна алдаб кетгани уларнинг сабр косасини тўлдириб юборди. Етти йилдан бери кута-кута тоқати тоқ бўлган нанайликлар бу ишга алоқадор юқорироқ ташкилотларга мурожаат этишга мажбур бўлишди.

Шу йилнинг апрель ойи ўрталарида қишлоқда республика Энергетика министрлигидан 11 кишилик комиссия келди. Улар, ўз-ўзидан маълумки, қишлоққа замонавий асфальт йўл билан ва улкан бетон кўприк устидан ўтиб эмас, балки сув орқали катта катерда сузиб келишди. Дадабоев номли қишлоқ Совети биносида йиғилиш ўтказилиб, асосан кўприк масаласи муҳокама этилди.

Йиғилиш охирида Жаббор Саломовнинг ўзи сўз олиб, кўприк қурилишини, албатта, шу йилнинг биринчи июнигача битиришга, энди бу масала билан шахсан ўзи жиддий шуғулланишга ваъда берди.

Бироқ орадан бир ой, икки, уч ой ҳам ўтдики, кўприкда қурилиш бошланмади. Жаббор Қаҳҳорович ўз ваъдасини яна сувга оқизиб бедарак кетди. Яқинда сабри тугаган нанайликлар қайиқ ёллаб, бир неча кишини Ж. Саломовнинг ҳузурига вакил қилиб юборишга мажбур бўлишди. Аммо, у вакилларни кўриб, қовоғини солиб олдида, «маблағ десаларинг 300 минг сўм бераман. Лекин ишчи кучи беролмайман. Кўприкнинг қолганини ўзларинг қуриб олақолларинг», деди.

Ана, катта бир ташкилот раҳбари айтган гапнинг лўндаси-ю, неча марталаб берган ваъдаларининг ижроси! Шундай бўлганидан кейин бу одамнинг сўзида субути йўқ, деб юрган нанайликларнинг гапига ишонмай бўладими?

Дадахон НУРИИ.

физкультура ва спорт

ВЕЛОПОЙГА:

ЕРЕВАННИНГ КАТТА СОВРИНИ

Арманистон пойтахтининг «Спартак» трек майдонида халқаро мусобақа ўтказилди. Унда Польша, Чехословакия ва совет велосипедчилари ўзаро куч синашдилар. «Ереваннинг катта соврини» учун ўтказилган мазкур мусобақада тошкентлик моҳир велосипедчи, Москва Олимпиадасининг кумуш медали совриндори Александр Панфилов ажойиб муваффақиятга эришди. У минг метрга ўтказилган гит пойгада марраға биринчи бўлиб келди. Александр бир минут 07,932 секунд вақт сарфлаб, ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилди.

КУРАШ:

СТУДЕНТЛАР ҒАЛАБАСИ

Фарғонада классик кураш бўйича Ўзбекистон шахсий-команда чемпионати якунланди. Шахсий ҳисобда вазнларига кўра қуйидаги полвонлар чемпион номига сазовор бўлдилар: хоразмлик Ф. Бобожонов, тошкентликлар В. Аникин ҳамда ака-ука Шомил ва Комил Фатхуллинлар, тошкентлик армиячи Ю. Вольних, студентлардан Р. Қудратов, В. Елкин, А. Гришко, шунингдек, «Меҳнат резервлари» вакили А. Баранов билан «Меҳнат» аъзоси А. Хаймовичлар. Умумкоманда ҳисобида беллашувларни муваффақиятли ўтказган студентлар «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти пешқадамлик қилди. Тошкентлик армиячилар иккинчи, «Меҳнат резервлари» вакиллари учинчи ўринни эгаллашди.

ХОККЕЙ:

БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИДА

Биринчи лига коллективлари мавсумга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Шу кунларда Тошкентнинг «Юбилей» спорт саройида ўтказилаётган Бутуниттифоқ зонал турнири мусобақалари ҳам чемпионатга шайланишнинг муҳим босқичи тарзида давом этмоқда. Мусобақада Тюменнинг «Рубин», свердловсклик армиячилар, Москванинг «Локомотив», Москва ҳарбий округи армиячилари ҳамда тошкентлик бинокорчилар иштирок этишмоқда. Дастлабки учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Локомотив» ва Москва ҳарбий округи армиячилари — 8:3, «Бинокор» — «Рубин»— 6:3. Мусобақалар 15 сентябрга қадар давом этади.

ТЕННИС:

КИЧИК ТЎП УСТАЛАРИ

Тошкентдаги «Динамо» теннис майдончаларида кичик тўп усталарининг мусобақалари қизғин спорт курашига айланмоқда. «Динамо» кўнгилли спорт жамияти марказий совети биринчилиги учун ўтказилаётган мусобақада юздан зиёд теннисчи иштирок этмоқда. Улар орасида львовлик Европа чемпиони С. Грузман, москвалик мамлакат чемпиони В. Коротков, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери А. Краськолар бор. Дастлабки баҳсларда А. Красько москвалик Л. Фатеевадан устун келган бўлса, Ўзбекистон чемпиони И. Чуркина ригалик Е. Кинзени мағлубиятга учратди.

БОКС:

ЯКУНЛОВЧИ БАҲСЛАР ОЛДИДАН

Бугун Самарқандда СССРда хизмат кўрсатган тренер Сидней Жаксон хотираси соврини учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнири иштирокчилари орасида ҳал қилувчи баҳслар бўлади. Мусобақада Ўрта Осиё, Грузия, Белорусия, Россия федерацияси ва республикамизнинг 170 нафар боксчиси иштирок этмоқда. Саралаш учрашувларини С. Маркин (Тошкент), Н. Нурбоев (Тошкент области), А. Ли (Самарқанд), М. Ибатулин (Қўқон), А. Аҳмедов (Бухоро), А. Ромашкин (Навоий), С. Нургужев (Тошкент) ва бошқалар муваффақиятли ўтказдилар.

ФУТБОЛ:

«БЎСТОН» УНГЛАНМОҚДА

Биринчи лига коллективлари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. Чемпионат пешқадами «Таврия» футболчилари сафарда Оржоникидзе спартакчилари билан учрашиб (1:3), имкониятни бой беришди. «Днепр»—«Шинник» учрашувида 1:0, «Металлист»—«Искра» ўйинида 1:1 ҳисоблари қайд қилинди. Жиззахнинг «Бўстон» футболчилари ўз майдонларида «Крилья Советов» коллективидан (2:1) устун келгач, Свердловскнинг «Уралмаш» командасини қабул қилдилар. Бу учрашувда бўстончилар дарвозага учта жавобсиз тўп киритиб, очколарни 33 тага етказган ҳолда ўнинчи ўринга кўтарилдилар. «Днепр» ва «Таврия» коллективлари 42 тадан очко билан биринчи ҳамда иккинчи ўринларда боришмоқда. Учинчи ўриндаги «Металлист» ҳисобида 41 та очко бор.

ЯНГИ УЙЛАР ВА ТЎЙЛАР

Ғузор районидаги «Пачкамар» совхози территориясида сўнгги хутор тугатилди. «Қашқадарёоблсельстрой» трестига қарашли 78-механизациялашган кўчма колонна машинисти Анатолий Ларин бошқарган бульдозер бир неча дақиқада бўлажак қурилиш майдонидаги эски иморатларни бузиб ташлади. Бу ерда истиқомат қилган Қудратовлар оиласи эса янги экспериментал посёлкага кўчиб ўтди. Янги посёлкада ҳозирнинг ўзидаёқ ўнлаб янги оилалар уй тўйи ўтказдилар. Эндиликда ўлкашунослик музейидаги фотосуратларгина совхоздаги ўнта кичик-кичик хуторлар тўғрисида ҳикоя қилиб бера олади.

...Совхознинг марказий қўрғонига олиб борадиган кенг ва равон кўча бўйлаб қад кўтарган икки қаватли коттежларга кўзингиз тушади. Ҳар бир коттеж ёнида қўшимча хўжалик иморатлари қуриб берилган. Бу ерда барча коммунал маиший комплекс: маиший хизмат уйи, кинотеатр, болалар боғчаси, мактаб, ҳаммом бор.

Посёлкага янги кўчиб келган Б. Қудратов ўз ҳамқишлоқларининг ҳаёти янада фаровон бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилади:

— Ҳаммамиз бу ерга кўчиб келганлигимиздан мамнунмиз, — дейди у. — Бу ерда ҳамма нарса муҳайё: мактаб, магазин, ателье... қишлоқда ҳамманинг ўз томорқа боғи бор эди, албатта. Нима ҳам дердик? Бу ерда ҳам боғ яратамиз, посёлка кўчаларини соя-салқин қиламиз.

Рогузар қишлоғидаги сўнгги эски иморатлар ўрнида тез орада янги бинолар қад кўтаради. Агрошаҳарча тобора кенгайиб, обод бўлмоқда.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

ДЕҲҚОНЛАРГА КЎМАК

Бу йил ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг ходимлари сабзавот ва мева ҳосилини зараркунандалардан муҳофаза қилишда Калининград областининг деҳқонларига ёрдам бердилар. Улар юз миллионлаб фойдали ҳашаротларни етиштирдилар. Бу ҳашаротлардан заҳарли химикатлар ўрнига фойдаланилади. Шундай қилиб, «биоқалқон» областдаги 8 минг гектар дала ва боғларни зараркунандалардан пухта муҳофаза этди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

САМОВИЙ КАРТАДА СТУДЕНТЛАРНИНГ НОМИ

Вильнюс университетига Кембриждан хат келди. Мактубда Астрономлар халқаро союзининг астрономик кашфиётлар бюроси яқинда топилган кометалардан бирига «Чернис-петраускас» номи берилганлигини маълум қилган.

Университет студентлари бўлғуси астрофизиклар К. Чернис билан Е. Петраускас шу йил ёз ойларида Ўзбекистондаги экспедицияда қатнашгандилар. Ўзбекистон тоғларида Литва астрономик кузатишлар базаси барпо этилган. Улар 1 августга ўтар кечаси телескоп ёрдамида янги бир кометани топдилар. Студентлар юборган координатлар бўйича тез орада Швейцария астрономлари ҳам шу кометани кўрдилар.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Олга, болакайлар. 11.05 — Дастлабки — тергов. Ҳужжатли фильм, 1-серия. 12.05 — Қўшиқ инсон билан қолади. 12.45 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Рус тили. 16.00 — Олимпиадачилар орамизда. 16.40 — Кинопрограмма. 17.10 — Концерт. 17.45— Ёшлар адреслари. 18.45 — Анатолий Карпов билан 30 минут. 2-кўрсатув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Дастлабки тергов. Ҳужжатли фильм, 2-серия. 20.30 — Кўклам камалаги. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. ЧССР—СССР. Танаффусда—Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Бойчечак. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Нима қилмоқ керак? Спектакль, 2-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ғазал оқшоми. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ў. Усмонов. Гирдоб. Телевидеофильм. 2-қисм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.55— Болалар учун фильм. 20.55— Реклама. 21.10 — Ёшлик. 21.40 — Телефильм. 22.40 — Партия аъзолигига номзод. Телеспектакль.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — «Ялла» ансамбли ижро этади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Беш йиллик пешқадамлари. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари учун концерт. 14.00 — Ҳосил мўл, режамиз аниқ. 18.30 — Пахтакорлар хизматида. 18.40 — Ёшлик. 19.45 — Енгил куйлар. 20.25 — Лирик концерт. 20.50 — Чили курашмоқда, Чили ғалаба қозонади. 21.00 — Мен — Совет Иттифоқи граждониман. 21.20 — Чорвадорлар съезд олди меҳнат вахтасида. 22.30 — Радиопостановкалардан қўшиқлар. 23.20 — Тинглаб, дам оламиз.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Келинлар қўзғолони,** 12/IX да **Рўйхатларда йўқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/IX да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Гуноҳкор авлиё,** 12/IX да **Тўй муборак, қари қиз.**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЯДРО ФИЗИКАСИ ИНСТИТУТИ
атом ядроси ва элементар заррачалар физикаси ихтисоси бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КОНКУРС МУДДАТИ — 11 ОКТЯБРГАЧА.
Мурожаат учун адрес: Улуғбек посёлкаси (134-«Революция хиёбони — СоюзНИХИ» автобуси). Телефон 69-94-08, қўшимча 1-59, 6-65, 1-78.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон театр жамияти, маданият ходимлари касаба союзлари республика комитети Ўзбекистон ССР халқ артисти, Фарғона область музикали драма ва комедия театрининг кекса актёри ва режиссёри, Ўзбекистон театр жамиятининг аъзоси

Зунун
МАДАЛИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

«Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмаси коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари бирлашма раисининг ёрдамчиси Ҳ. М. Усмоновга отаси

Мухсим
УСМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси —32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84 Наманган — 6-79-92: Андижон — 4-48-65: Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.